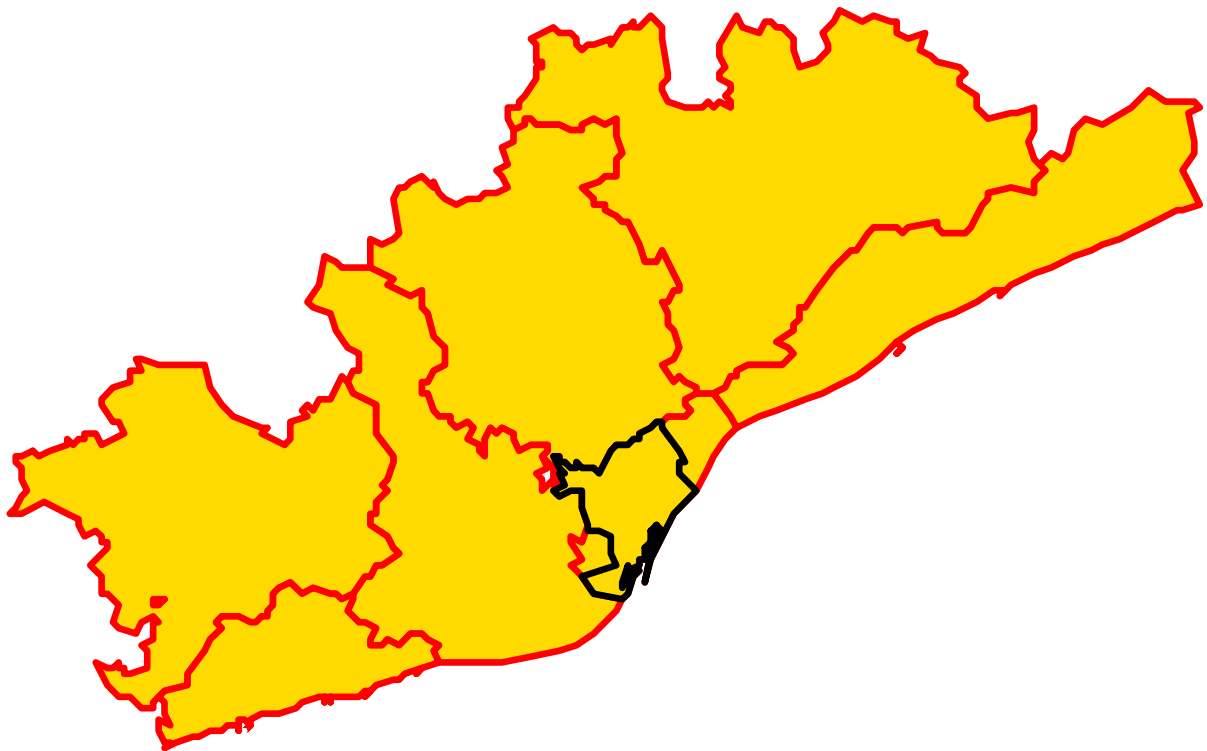

MAPA DE LA FORMACIÓ PROFESSIONAL DE LA REGIÓ METROPOLITANA DE BARCELONA

"L'evolució de la Formació Professional a la Regió
Metropolitana de Barcelona. Actualització 2004"

Volum 1. Anàlisi

*Pacte Industrial de
la Regió Metropolitana
de Barcelona*

Barcelona, març del 2006

El Pacte Industrial de la Regió Metropolitana de Barcelona és una associació territorial, formada per administracions locals, organitzacions sindicals, empresarials i un ampli conjunt d'entitats i organismes vinculats al desenvolupament econòmic i a la promoció de l'ocupació.

L'associació va néixer a finals de 1997, fruit d'una iniciativa sorgida del Pla Estratègic Barcelona 2000, amb la voluntat d'agrupar en un espai comú de treball i de debat, els principals agents implicats en la dinàmica econòmica, la formació i l'ocupació a la regió metropolitana.

La seva gènesi també s'inscriu en la línia de les propostes sorgides arreu de la Unió Europea, totes elles coincidents en la consideració del marc local com el més idoni per a l'aplicació de polítiques d'ocupació i el foment d'una vertebració territorial estretament lligada al creixement econòmic i industrial.

Fundació CIREM

Centre d'Iniciatives i Recerques Europees a la Mediterrània

Equip:

Homs Ferret, Oriol (director)

Maria Caprile (coordinadora)

Potrony Hernando, Jordi (estadístic)

ÍNDEX

1	LA FORMACIÓ PROFESSIONAL A LA REGIÓ METROPOLITANA	6
1.1	PRESENTACIÓ	6
1.2	REDUCCIÓ DEL NOMBRE DE PERSONES FORMADES	7
1.3	MANTENIMENT DE FORTES SEGREGACIONS DE GÈNERE	11
1.4	INICI D'UNA PERSPECTIVA DE FORMACIÓ AL LLARG DE LA VIDA.....	15
1.5	DINÀMIQUES PRÒPIES DE CADA FAMÍLIA PROFESSIONAL.....	17
2	L'ORIENTACIÓ AL MERCAT DE TREBALL DE LA FORMACIÓ PROFESSIONAL	23
3	LA FORMACIÓ PROFESSIONAL A LES COMARQUES DE LA REGIÓ	29
3.1	DIFERENTS CARACTERÍSTIQUES DE LA FORMACIÓ PROFESSIONAL PER COMARQUES	29
3.2	UN MAPA HETEROGENI DE FORMACIÓ PER COMARQUES.....	35
3.3	L'ESPECIALITZACIÓ PRODUCTIVA DE CADA COMARCA I LA SEVA RELACIÓ AMB L'OFERTA DE FORMACIÓ.....	41
4	DIFERENTS GRAUS DE DESENVOLUPAMENT DE LA FORMACIÓ A LES CIUTATS DE LA REGIÓ	46
5	CONCLUSIONS.....	50
6	ANNEX 1. ESPECIALITATS DE FO CORRESPONENTS A COMPETÈNCIES TRANSVERSALS I A VARIS/SENSE ASSIGNAR	54
7	ANNEX 2. ACCIONS FORMATIVES DE FC CORRESPONENTS A COMPETÈNCIES TRANSVERSALS I A VARIS/SENSE ASSIGNAR.....	58

1 LA FORMACIÓ PROFESSIONAL A LA REGIÓ METROPOLITANA

1.1 Presentació

Aquest document és complementari al volum “La formació professional a la Regió Metropolitana de Barcelona en xifres. Actualització 2004”, en el qual s’han presentat les taules estadístiques sobre la situació de la Formació Professional a la Regió Metropolitana. En el present volum, es presenta l’anàlisi de les xifres anteriors i es fa la comparació amb els resultats obtinguts dels informes anteriors corresponents a l’any 2000, 2001¹ i 2002².

La metodologia utilitzada per l’anàlisi és la mateixa dels informes anteriors, i per aquesta raó, no s’adjunta, aquest cop, la descripció de la metodologia utilitzada, la qual es pot consultar en els informes esmentats.

Pel que fa a les dades utilitzades, per aquesta edició s’ha comptat amb informació actualitzada de formació reglada corresponent als cursos 2002-2003 i 2003-2004, de formació ocupacional corresponent als anys 2001, 2002 i 2003 i de formació contínua dels anys 2001 i 2002. Això, a més de permetre disposar de la màxima actualització possible de les dades i la construcció d’una sèrie contínua per tots els anys, també ha permès actualitzar dades que en l’edició

---

¹ Mapa de la Formació Professional de la Regió Metropolitana de Barcelona. *Estudi sobre l’oferta formativa i la demanda de qualificacions a la RMB*. Actualitzacions del 2000 i 2001.

anterior eren provisionals, com era el cas de la formació ocupacional i contínua de 2001.

1.2 Continua la reducció del nombre de persones formades

Pel que fa a la formació reglada (Taula 1.1), durant el curs 2003-2004 a la Regió Metropolitana de Barcelona es van matricular, als cicles de formació professional reglada, 73.388 alumnes, un 5% més que en el curs anterior. Això suposa una relació de gairebé el 25% respecte la població activa d'entre 15 i 24 anys de la Regió (amb dades censals de l'any 2001). És important fer notar que en aquesta xifra s'inclou els 22.932 alumnes de les escoles oficials d'idiomes.

Des del punt de vista dinàmic, la tendència és força positiva, ja que en els últims cinc cursos s'han guanyat 7.384 alumnes, amb un augment continuat des del curs 2000-2001. Cal tenir en compte, però que d'aquest important augment, gairebé tres quartes parts corresponen a alumnes de les escoles oficials d'idiomes, que han augmentat notablement la seva presència en els darrers anys. Així, percentualment els alumnes d'idiomes han augmentat un 13% en el darrer curs, mentre que els alumnes de cicles només ho han fet en un 2%. La variació d'alumnat de formació reglada des del curs 2001-2002, situa l'augment registrat a la Regió lleugerament per sota del registrat al total de Catalunya (al voltant del 12% i el 13% respectivament).

Des del curs 2000-2001 hi ha un canvi de tendència positiva, en què l'augment del nombre d'estudiants que es dirigeixen als cicles formatius, compensen la davallada demogràfica.

Com ja passava en les edicions anteriors, els cicles superiors continuen tenint més èxit d'alumnat que els mitjans, ja que formen un 57% del total d'alumnes dels dos cicles. Aquest fet no sembla gaire coherent des del punt de vista del mercat de treball, però en canvi des del punt de vista de l'alumnat i el sistema

---

² Mapa de la Formació Professional de la Regió Metropolitana de Barcelona. *L'Evolució de la*

educatiu, segueix demostrant l'esforç dels joves per invertir en educació i aconseguir així la millor qualificació possible. Aquest fet, pot indicar que, mentre que el batxillerat continua guanyant terreny als primers cicles, els cicles superiors continuen guanyant terreny a la universitat. Tot i que també és cert, que les xifres d'alumnat de grau mig, es poden trobar afectades per l'alt grau de fracàs escolar que es dona a la secundària obligatòria.

La formació ocupacional va formar 65.743 persones a la Regió Metropolitana durant el 2003. D'aquests 36.887 eren persones ocupades i 28.856 persones aturades, la qual cosa representa una cobertura del 12% del total d'aturats del territori (segons dades censals de 2001).

La tendència de la formació ocupacional és totalment oposada a la de la formació reglada. Novament es detecta una forta reducció del nombre de persones que han seguit algun curs de tipus ocupacional; entre el 1999 i el 2003 s'han perdut 41.642 alumnes, cosa que suposa una reducció percentual del 39%. A més, cal destacar que, per primera vegada en tots els anys analitzats, el volum de persones formades en aquest subsistema, és inferior al de la formació reglada. Si analitzem les dades dels tres darrers cursos, s'observa que la davallada de la formació ocupacional a la Regió Metropolitana és superior a la del total del territori català; mentre que a Catalunya entre el 2001 i el 2003 es perden un 6% d'alumnes de formació ocupacional, a la Regió la disminució arriba al 9%. Si bé és cert que fins el 2001 l'atur també va disminuir a Catalunya i a la Regió, en el 2002 i 2003 va augmentar, amb la qual cosa segurament també les necessitats de formació varen augmentar.

Respecte a la formació contínua les dades són també força negatives. En el 2002 hi va haver 163.144 participants en les accions de formació contínua, la qual cosa provoca que en els darrers quatre anys hi hagi hagut una pèrdua de 20.711 persones formades en aquest subsistema, que en termes percentuals correspon a un descens del 11%. Ara bé, si analitzem l'evolució en els dos darrers anys, la situació és encara més negativa, ja que la reducció és de més

de 47.000 persones, cosa que en termes percentuals significa una pèrdua de més d'un 23% d'alumnes en un sol any (reducció de la mateixa magnitud que la registrada en el total de Catalunya). Respecte a aquestes dades, cal tenir present però el caràcter provisional de les dades corresponents al 2002, i que possiblement quan es disposi de les dades tancades, els volums del 2002 augmentaran, però tot i així, el descens és evident.

Globalment, la tendència, només analitzable fins el 2002, és continuadament negativa, i molt especialment en el darrer any, que està fortament influenciat pel gran descens de la formació contínua. Així, entre 1999 i 2002 s'han perdut en el conjunt del sistema de formació 51.066 alumnes, la qual cosa suposa una reducció del 14%, però és que d'aquests, gairebé 42.000 s'han perdut en el 2002, cosa que representa un descens del 12% només entre 2001 i 2002. Aquest gran descens, sembla totalment contradictori amb les necessitats de millora de la capacitat d'innovació i competitivitat de l'economia catalana en general, i de la de la Regió en particular, que passarien en bona part, per un augment de la formació de la població activa.

TAULA 1.1 EVOLUCIÓ DE L'ALUMNAT EN ELS TRES SUBSISTEMES DE FORMACIÓ A LA RMB

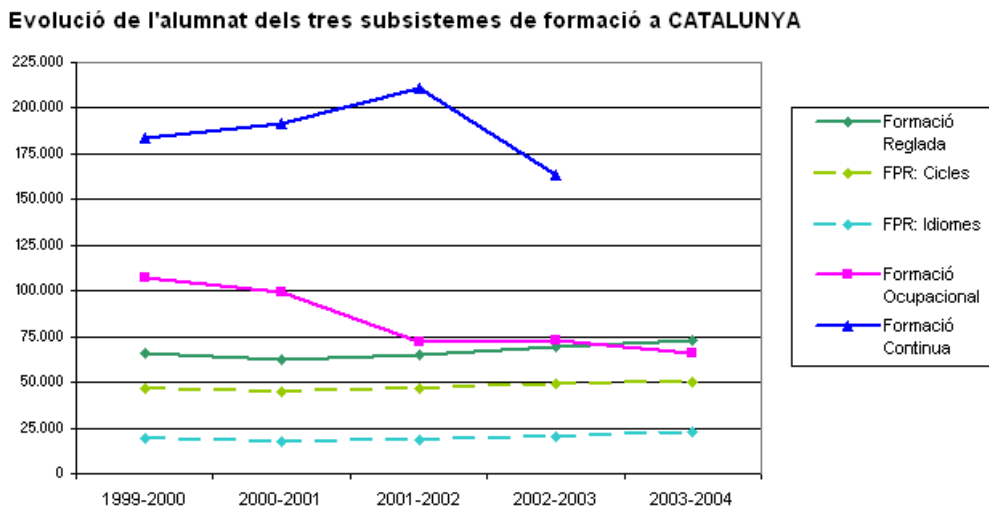
Tipus de formació	1999- 2000	2000- 2001	2001- 2002	2002- 2003	2003- 2004	Variació abs. ¹	Variació % ¹	Hores ² formació (Milions)
Formació Reglada	66.004	62.760	65.286	69.774	73.388	7.384	11,19	126,0
Formació Ocupacional	107.385	99.020	72.305	73.260	65.743	-41.642	-38,78	29,9
Formació Contínua	183.855	191.369	210.563	163.144	-	-20.711	-11,26	5,2
Total	357.244	353.149	348.154	306.178	139.131	-51.006	-14,29	161,1

(1): Variacions corresponents als períodes 1999/2000-2003/2004 de FPR, 1999-2003 de FO i 1999-2002 de FC i Total.

(2): Hores de formació corresponents al curs 2003-2004 de FPR, al 2003 de FO i al 2002 de FC.

Font: CIREM, elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament d'Educació (cursos 1999-2000 a 2003-2004), pel Departament de Treball i Indústria (alumnes del 1999 al 2003) i per la Fundació Tripartita para la Formació en el Empleo (anys 1999 a 2002).

GRÀFIC 1.1 EVOLUCIÓ DE L'ALUMNAT EN ELS TRES SUBSISTEMES DE FORMACIÓ A LA RMB

Font: CIREM, elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament d'Educació (cursos 1999-2000 a 2003-2004), pel Departament de Treball i Indústria (alumnes del 1999 al 2003) i per la Fundación Tripartita para la Formación en el Empleo (anys 1999 a 2002).

Certament existeixen factors de caràcter econòmic, institucional o demogràfics que poden explicar aquest descens, però també és cert, que aquests factors no haurien de justificar una reducció de la inversió en la formació de la població, ja sigui ocupacional o contínua, davant dels reptes econòmics i socials que té plantejada la societat catalana.

Analitzant la distribució de l'alumnat en els tres sistemes, es comprova una vegada més, i tot i l'enorme davallada de la formació contínua, que aquesta continua tenint el pes més important en el conjunt del sistema de formació. Així en el 2002, el 53% de les persones formades ho van ser en el marc de la formació contínua. A més a més, si tenim en compte que en la resta de països europeus, la formació ocupacional es considera en el marc de la formació contínua, i que aquests dos sistemes van formar el 77% de les persones

durant el 2002, es confirma que el model de formació a la Regió Metropolitana està basat en una concepció de formació al llarg de la vida de la població, encara que en ambdós casos continuen existint dificultats per adaptar-se a aquesta tendència. Des del punt de vista de la durada dels cursos dels tres subsistemes, la realitat és una altra totalment oposada; la formació reglada representa el 78% del conjunt d'hores de formació impartides, un 7% més que en l'edició anterior d'aquest informe.

Malauradament, no es disposa d'informació suficient per analitzar la distribució de la titularitat dels centres de formació del conjunt del sistema, i aquesta anàlisi s'ha de centrar únicament en els centres de formació reglada. En aquest àmbit, el nombre de centres privats i públics es reparteixen força equitativament amb un lleuger avantatge dels públics (52%). Aquest percentatge està força lluny de la distribució del conjunt de Catalunya, on un 62% dels centres són públics, i és que la Regió Metropolitana concentra la major part dels centres privats de Catalunya (gairebé un 80% dels centres privats de Catalunya es troben a la Regió). Tot i aquesta paritat, s'observa que els centres privats són de menor capacitat, ja que els centres públics atenen a un nombre significativament major d'alumnes que els privats, un 74%. Amb tot, la presència de la iniciativa privada a la Regió Metropolitana és molt elevada, i més si tenim en compte que, si deixem de banda les escoles oficials d'idiomes, aleshores els centres privats passen a ser majoria, i el nombre d'alumnes de cicles formatius en centres públics es redueix fins a un 62%.

1.3 Importants diferències de gènere a la Formació Professional

En els tres subsistemes de formació professional s'observen diferències importants en relació a la representació d'homes i dones (Taula 1.2). En el conjunt, els homes són majoria amb una representació del 53%, tot i que analitzant els subsistemes per separat, les dones són majoria tant en la formació reglada com en l'ocupacional.

Pel que fa a la formació reglada, la distribució dels alumnes per gènere es diferencia clarament en funció del tipus de cicle. Així, en els cicles de grau mig, els nois representen fins a un 61% de l'alumnat, mentre que en els de grau superior, aquest percentatge disminueix fins a situar-se just per sobre del 50%. En idiomes la situació és totalment al revés, les noies són majoritàries en un 64%. Això sembla indicar que les diferents expectatives de futur de nois i noies influeixen directament en els models de comportament d'uns i altres; les noies inverteixen més en formació mentre que els nois segueixen pautes més tradicionals. Això fa que aparegui una formació professional clarament masculinitzada i una formació en idiomes clarament feminitzada, encara que pel conjunt apareix un estret marge favorable a les noies.

Pel que fa a la formació ocupacional, la repartició d'homes i dones està fortament influïda pel col·lectiu destinatari dels cursos. Així, mentre que en els cursos per aturats les dones són clara majoria amb una representació del 62%, en els cursos de reciclatge, la repartició s'equilibra amb un estret marge favorable als homes, 51%. Com en la formació reglada, globalment la distribució és lleugerament favorable a les dones amb un 54%. Aquest repartiment indica un major esforç/inversió de les dones en formació, ja que, per una banda el 58% d'ocupats són homes, i d'altra banda, el 54% de persones aturades són dones, la qual cosa sembla indicar una desviació d'aproximadament el 7 o 8 punts percentuals a favor de les dones, en ambdós casos.

Finalment, a la formació contínua la majoria, 57%, són homes, la qual cosa sembla força coherent amb l'actual composició del mercat de treball de la Regió.

Com en l'edició anterior, l'anàlisi de la distribució dels alumnes per gènere i famílies professionals, segueix demostrant la forta segregació d'algunes famílies, que en alguns casos arriba a suposar una important polarització. Si abans d'entrar en l'anàlisi del gènere per famílies professionals, l'analitzem per

grans sectors econòmics (Taula 1.2) podrem veure ja fortes segregacions, que després es concretaran a nivell de famílies professionals. Així, a la formació reglada i a l'ocupacional els nois s'encaminen majoritàriament a cicles formatius del sector industrial, mentre que les noies es dirigeixen més al sector serveis i als cicles de caràcter transversal. En formació contínua, aquesta mateixa tendència és manté, tot i que de forma molt menys acusada, ja que la major presència d'homes en el conjunt del subsistema, es tradueix amb una representació majoritària d'aquests en tots els sectors.

TAULA 1.2 ALUMNAT DE FPR, FO I FC PER GÈNERE I GRANS SECTORS A LA RMB

Famílies per sectors	Formació Reglada			Formació Ocupacional			Formació Contínua		
	Homes	Dones	%Dones s/total	Homes	Dones	%Dones s/total	Homes	Dones	%Dones s/total
Agrari i marítim	165	66	28,57	564	233	29,23	206	69	25,09
Industrial	14.963	1.748	10,46	6.592	1.876	22,15	13.674	5.565	28,93
Serveis	12.005	20.721	63,32	6.509	13.010	66,65	19.846	19.774	49,91
Construcció	567	221	28,05	2.194	269	10,92	1.610	127	7,31
Competències transversals	8.213	14.719	64,19	3.341	6.698	66,72	50.803	39.353	43,65
Total	35.913	37.475	51,06	29.950	35.793	54,44	93.023	70.121	42,98

Nota: En els totals de la formació ocupacional i contínua hi ha comptats els alumnes sense assignar.

Font: CIEM, elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament d'Educació (curs 2003-2004), pel Departament de Treball i Indústria (any 2003) i per la Fundació Tripartita para la Formació en el Empleo (any 2002).

Com ja indicàvem en el paràgraf anterior, la segregació observada a nivell de grans sectors, s'accentua encara més a nivell de cada una de les famílies.

En el global de la formació professional, famílies com electricitat i electrònica, que ocupa la 2ª posició entre els nois, és en canvi la 15ª posició entre les noies, amb una proporció de tan sols 5 noies per cada 100 nois. Quelcom de similar passa a manteniment i serveis a la producció, que és la 5ª opció pels nois i la 18ª per les noies, amb una proporció de 6 noies per cada 100 nois. Aquesta situació també es repeteix a altres famílies professionals de la indústria, com ara a fabricació mecànica, manteniment de vehicles autopropulsats, ...

En el sentit oposat trobem famílies, normalment de serveis, com per exemple la família de sanitat, la 3ª opció per les noies i la 12ª pels nois, amb una proporció

de 24 nois per cada 100 noies, o bé la família de serveis socioculturals i a la comunitat, que és la 4ª opció per les noies i la 17ª pels nois, amb una proporció de 13 nois per cada 100 noies. Una situació similar es dona a imatge personal, i amb menys desproporció, però amb una presència majoritària de noies a administració, hoteleria i turisme, arts plàstiques i disseny...

Si analitzem els tres subsistemes per separat, ens trobem que en la formació reglada s'accentuen les diferències en famílies com electricitat i electrònica, que és la 1ª opció entre els nois i la 13ª entre les noies, amb una proporció de tan sols 4 noies per cada 100 nois. Semblant és la situació en les famílies de manteniment de vehicles autopropulsats, manteniment i serveis a la producció i fabricació mecànica, on només hi ha 1, 3 i 5 noies per cada 100 nois respectivament. En el sentit oposat trobem la família d'imatge personal, que és la 5ª opció per les noies i la 20ª pels nois, amb una proporció de només 3 nois per cada 100 noies, o les famílies de serveis socioculturals i a la comunitat amb una representació de noies de gairebé el 90%, la de sanitat amb un 84% o la d'administració amb més d'un 70%.

Un any més, és important posar de relleu la segregació per gènere de la família de la informàtica en la formació inicial, en què tan sols un 16% dels alumnes eren noies, així com l'evolució negativa d'aquest percentatge en el darrer curs, per la seva possible repercussió futura en la participació de la dona en els sectors de les noves tecnologies.

En la formació ocupacional destaca, per una banda, les famílies d'edificació i obra civil, 2ª opció entre els homes i 11ª entre les dones, amb una proporció de 12 dones per cada 100 homes, i la de fabricació mecànica, amb només 9 dones per cada 100 homes. També destaquen, com en la formació reglada, les famílies de manteniment de vehicles autopropulsats i d'electricitat i electrònica, amb només 2 i 5 dones formades per cada 100 homes respectivament. D'altra banda, en el sentit oposat trobem, les mateixes famílies que en la formació reglada clarament feminitzades (imatge personal, sanitat, serveis socioculturals

i a la comunitat i administració), més famílies com arts plàstiques i disseny, comerç i màrqueting i hoteleria i turisme, ...

Finalment, en la formació continuada, les diferències no són tan extremes com a la formació inicial o ocupacional. Tant és així que fins i tot hi ha famílies en les quals els nois són majoritaris en la formació inicial i ocupacional, i en canvi en la contínua són majoritàries les dones i al contrari. Per exemple, és el cas de les famílies de comerç i màrqueting, arts plàstiques i disseny, química i les competències transversals, en les quals hi ha una majoria de dones a la formació inicial i ocupacional i aquesta majoria canvia de sentit en la formació contínua. El contrari passa a la família d'indústries alimentàries, en la qual hi ha majoria d'homes en la formació reglada, però majoria de dones en formació ocupacional i contínua. Tot i que és cert que aquesta divergència entre subsistemes, pot estar influïda pels diferents continguts dels cursos de cada subsistema, també posa de manifest, la diferència entre la imatge laboral que tenen els joves durant la seva escolarització i la realitat del mercat de treball.

Tot i presentar major equilibri en general, també en la formació contínua segueix apareixent una forta segregació d'algunes famílies per gènere. És el cas de famílies com les d'edificació i obra civil, electricitat i electrònica, fabricació mecànica, manteniment de vehicles autopropulsats i manteniment i serveis a la producció que continuen sent aclaparadorament masculines i en sentit contrari, famílies com sanitat, serveis socioculturals i a la comunitat ho són femenines. Aquesta segregació està relacionada amb la pròpia segregació del mercat de treball.

1.4 Extensió de l'edat de la formació

El 60% dels alumnes dels cicles formatius tenen entre 16 i 20 anys (Taula 1.3), és a dir que aproximadament un 40% dels alumnes segueixen els cicles formatius en unes edats no previstes inicialment. Aquesta és una realitat que

caldrà tenir en compte en la planificació d'aquest cicle educatiu, i constata una certa tendència cap a una formació reglada al llarg de la vida.

En el cas dels idiomes, aquesta tendència és ja una realitat, ja que gairebé la meitat dels alumnes tenen entre 21 i 34 anys, i gairebé un 40% més de 34.

En relació a la formació ocupacional, més de la meitat dels alumnes tenen entre els 25 i 39 anys, i gairebé 25% tenen més de 40 anys.

Finalment, pel que fa a la formació contínua encara que el col·lectiu més nombrós és el de 26 a 35 anys, hi ha una bona representació dels de més edat. És especialment destacable el 20% de persones amb més de 45 anys, tot i que, si tenim en compte que aproximadament un 30% de la població activa de la Regió té més de 45 anys, es posa de manifest la dificultat que tenen les persones de més edat per accedir a la formació contínua.

TAULA 1.3 DISTRIBUCIÓ DE L'ALUMNAT EN ELS TRES SUBSISTEMES DE FORMACIÓ PER TRAMS D'EDAT

Font: CIEM, elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament d'Educació (curs 2003-2004), pel Departament de Treball i Indústria (any 2003) i per la Fundació Tripartita para la Formación en

Formació	Edat (anys)	16-20	21-24	25 o més	Total	
	Reglada	Alumnes de Cicles	30.142	13.409	6.905	
	% Edat	59,74	26,58	13,69	100	
Formació	Edat (anys)	16-20	21-24	25-34	34 o més	Total
	Alumnes d'Idiomes	2.531	4.769	6.486	9.146	22.932
	% Edat	11,04	20,80	28,28	39,88	100
Formació	Edat (anys)	16-20	21-24	25-39	40 o més	Total
	Alumnes	8.246	7.966	33.153	16.378	65.743
	% Edat	12,54	12,12	50,43	24,91	100
Formació	Edat (anys)	16-25	26-35	34-45	46 o més	Total
	Alumnes	21.683	66.030	43.155	32.276	163.144
	% Edat	13,29	40,47	26,45	19,78	100

el Empleo (any 2002).

1.5 Forta variabilitat de l'evolució de cada família professional

En aquest apartat s'analitza la distribució per famílies professionals en els tres subsistemes (Taula 1.4). La formació reglada obeeix a les demandes dels joves i de les seves famílies davant l'oferta dels centres d'educació. La formació ocupacional està condicionada per la demanda dels aturats davant l'oferta i la capacitat dels centres de formació, i la formació contínua està influïda per les necessitats de les empreses i l'oferta d'aquest tipus de formació. Aquesta diversitat de condicionants, es tradueixen amb una distribució i evolució de les famílies professionals diferents en cada subsistema.

D'altra banda, abans d'aprofundir en aquesta anàlisi, cal tenir present la interrelació que pot haver-hi entre els tres subsistemes, i especialment entre la formació reglada i la contínua. És a dir, l'existència d'una formació inicial de bona qualitat i amb un número suficient de places, pot justificar una menor formació contínua, i al contrari. Per tant, la interpretació de les dades no és simple, però alguns dels resultats observats obren interrogants per respondre als quals caldrà aprofundir l'anàlisi.

En primer lloc, cal destacar la importància de les competències transversals en els tres subsistemes, i especialment en la formació contínua, on es concentren més del 55% dels participants. A la formació reglada, on les competències transversals es refereixen exclusivament als ensenyaments d'idiomes, representen un 31% de l'alumnat, i a la formació ocupacional, que és on tenen menor presència, representen un 15% de les persones formades.

La família d'activitats agràries destaca pel diferent comportament de la formació ocupacional, que és on té major pes (1%), respecte a la formació reglada i contínua. L'anàlisi de l'evolució posa de manifest que mentre en la formació ocupacional decreixen lleugerament el nombre d'alumnes, en els altres dos subsistemes creixen.

En la família de les activitats físiques i esportives, hi ha molta més participació en la formació inicial (1%) que no en l'ocupacional o en la contínua. Possiblement aquestes xifres reflecteixen que la formació continuada del sector passa per altres mecanismes de finançament no recollits en les estadístiques examinades. O bé posa de manifest les limitacions de la formació ocupacional i la contínua en acreditar unes competències que requereixen un reconeixement oficial.

La família d'administració destaca per tenir un important pes en els tres subsistemes. És la segona família en importància en la formació inicial (11%) i ocupacional (11%), només superada per les competències transversals, i la cinquena en la contínua (4%). En els tres subsistemes, i en especial en formació ocupacional, està en fort retrocés.

Les arts gràfiques presenten una dinàmica dominada per la formació ocupacional (2%) que forma a moltes més persones que la reglada i la contínua (1% en cada cas). L'evolució és totalment diferent als tres subsistemes; la formació reglada segueix una tendència notablement creixent, l'ocupacional pateix una forta disminució, i la contínua es manté en els mateixos nivells que al 1999.

En arts plàstiques i disseny destaca l'important pes que té en la formació reglada (5%), tot i que s'ha reduït respecte al curs 1999-2000. La formació ocupacional ha davallat molt els darrers cinc anys, i la contínua presenta un increment respecte a 1999. En aquest cas, les xifres poden estar assenyalant diversos mecanismes de formació continuada o situacions no cobertes pels subsistemes de formació ocupacional o continuada.

El comerç i el màrqueting estan totalment dominats per la formació continuada que ocupa el segon lloc en aquest subsistema amb un pes de gairebé el 10% sobre el total. En aquest cas, possiblement la manca d'una formació específica de base inicial sigui la causa que expliqui la importància de la formació contínua. Sembla, però, que aquesta situació tendeix a corregir-se, doncs

s'incrementa en nombre d'estudiants en la formació reglada i disminueix en l'ocupacional i la contínua.

La família de comunicació, imatge i so, sorprèn per no tenir cap oferta de formació contínua, i molt poca d'ocupacional, representant el 2% de la formació reglada, i en contínua expansió. Pot ser que, una manca de correspondència professional de la formació reglada i les dificultats del reconeixement de les competències en la formació ocupacional i contínua, expliquin aquesta situació.

El cas de l'edificació i la construcció civil, presenta clarament un dèficit de la formació inicial (1%) per manca d'atractivitat pels joves del sector professional corresponent. L'oferta en el subsistema inicial, tot i que ha augmentat lleugerament en el darrer curs, està encara molt lluny dels nivells del curs 1999-2000, i és molt reduïda en relació a l'ocupacional (4%). Aquesta és la que forma a la major part d'alumnes tot i estar en lleuger retrocés. La formació contínua segueix un cert increment.

La família de l'electricitat i l'electrònica, torna a estar dominada per la formació inicial (9%) amb molta desproporció respecte a l'oferta de l'ocupacional (3%) i de la contínua (1%). Es detecta un important increment en la formació contínua, un estancament en la inicial i un fort retrocés en l'ocupacional.

A la fabricació mecànica passa un procés similar que a l'electricitat i electrònica, però en menys proporció, si bé també és la formació inicial la que forma a la major part dels alumnes (3%). L'evolució en el subsistema reglat és creixent, mentre que en l'ocupacional es detecta una certa davallada, i la contínua està manté estancada en els nivells de 1999.

La família de fusta i moble té un volum reduït de formació, dominat entre la formació inicial i ocupacional, i amb pràcticament una formació contínua inexistent. La reducció de la formació inicial es contraposa al cert increment de la formació ocupacional. Podria ser que en aquest cas, s'assisteixi a un transvasament de perfils de qualificació de la formació reglada a l'ocupacional.

A la família de l'hoteleria i turisme la tendència és l'oposada, un gran increment de la formació inicial, que passa a dominar l'oferta d'aquesta família (2%), es contraposa amb una forta davallada de la formació contínua i sobretot de l'ocupacional.

La família de la imatge personal té un comportament similar al de la comunicació, imatge i so, en la qual la formació inicial domina completament l'oferta (2%) i no hi ha cap oferta de formació continuada. O els mecanismes de reciclatge de la mà d'obra professional del sector van per altres camins o bé hi ha un problema d'accessibilitat dels professionals a la formació contínua. També en aquesta família hi ha una dinàmica oposada a la formació inicial en completa expansió i a l'ocupacional en ràpida reducció.

A la família de les indústries alimentàries la dinàmica és diferent. El domini absolut és de la formació contínua. Una formació inicial molt minsa i en lleuger creixement, i una formació ocupacional similar en clar retrocés, contrasten amb una formació contínua en forta expansió i de gran pes (4%). Segurament aquestes xifres mostren una qüestió no ben resolta de perfils i d'adequació de l'oferta en la formació inicial i l'ocupacional.

La família d'informàtica està ben representada en els tres sistemes, amb pesos que s'acosten al 6% en la reglada i la contínua, i superior al 8% en l'ocupacional. La tendència des de 1999 posa de manifest un fort creixement en els tres casos.

El manteniment de vehicles autopropulsats està dominat per la formació inicial (4%) i presenta molt poca formació ocupacional. La formació inicial està en moderat creixement, mentre que l'ocupacional i la contínua han patit un fort decreixement des de 1999 .

El manteniment i els serveis a la producció té una representació força similar en els tres sistemes, amb pesos entre el 2% i el 3%. La formació inicial està

pràcticament estancada, en canvi es detecta un fort creixement de la formació ocupacional i una reducció de la formació contínua.

En la família química, destaca la importància de la formació reglada (2%) davant d'una formació ocupacional molt minsa i en forta reducció. Aquest fet pot estar relacionat amb la manca d'instal·lacions apropiades en els centres del subsistema i segurament amb el reconeixement de les titulacions. Tant en la formació inicial com en la contínua presenta un cert creixement.

La família de la sanitat, està clarament dominada pel subsistema inicial (7%) que forma a la major part de les persones, seguida per la contínua, i a molta distància per l'ocupacional. Tant l'ocupacional com la contínua pateixen fortes reduccions de persones formades, mentre que la reglada està en augment.

Als serveis socioculturals i de la comunitat hi ha un lleuger domini de l'oferta reglada, que creix, en relació a l'ocupacional i la contínua, que presenten volums similars i decreixen.

A la família tèxtil, confecció i pell hi ha una dèbil oferta inicial, i en clar retrocés. Els altres dos subsistemes, que també es troben en clar retrocés, es reparteixen l'oferta a parts iguals.

Vidre i ceràmica, només presenta una reduïda oferta en la formació ocupacional i en clar retrocés.

TAULA 1.4 TENDÈNCIES D'EVOLUCIÓ DE L'ALUMNAT EN ELS TRES SUBSISTEMES DE FORMACIÓ PER FAMÍLIES PROFESSIONALS A LA RMB

Famílies	Reglada		Ocupacional		Contínua	
	Tendència	Pes	Tendència	Pes	Tendència	Pes
Activitats agràries	+	0,31	-	1,13	+	0,14
Activitats físiques i esportives	+	1,47	-	0,42		0,00
Activitats marítimo pesqueres		0,00	+	0,08	-	0,03
Administració	-	10,52	-	11,49	-	3,96
Arts gràfiques	+	1,05	-	2,28	=	1,04
Arts plàstiques i disseny	-	5,42	-	0,57	+	1,06
Comerç i màrqueting	+	3,22	-	1,45	-	9,64

Comunicació, Imatge i so	+	2,04	+	0,57		0,00
Edificació i obra civil	-	1,07	-	3,75	+	1,06
Electricitat i Electrònica	-	9,23	-	2,90	+	1,33
Fabricació mecànica	+	3,32	-	1,90	=	1,12
Fusta i moble	-	0,48	+	0,47	-	0,00
Hoteleria i turisme	+	2,39	-	1,90	-	0,70
Imatge personal	+	2,49	-	0,78		0,00
Indústries alimentàries	+	0,25	-	0,56	+	4,39
Informàtica	+	5,65	+	8,10	+	5,64
Manteniment vehicles autopropulsats	+	4,41	-	0,88	-	1,18
Manteniment i serveis a la producció	+	1,92	+	2,86	-	1,91
Química	+	1,97	-	0,14	+	0,53
Sanitat	+	6,97	-	0,78	-	1,97
Serveis socioculturals i la comunitat	+	4,41	-	3,62	-	1,31
Tèxtil, confecció i pell	-	0,12	-	0,76	-	0,28
Vidre i ceràmica		0,00	-	0,14		0,00
Competències transversals	+	31,25	-	15,27	-	55,26
Varis sense assignar		---	+	37,20	+	7,43
Total	+	100%	-	100%	-	100%

Font: CIREM, elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament d'Educació (cursos 1999-2000 i 2003-2004), pel Departament de Treball i Indústria (anys 1999 i 2003) i per la Fundació Tripartita para la Formación en el Empleo (anys 1999 i 2002)

La comparació entre les dinàmiques de cada un dels subsistemes per famílies professionals que s'ha detallat en els paràgrafs anteriors suggereix reflexions interessants sobre la planificació de l'oferta de cada subsistema i la possible adequació/complementarietat de les titulacions i certificacions de cada una d'elles. A continuació s'insistirà en aquesta qüestió al comparar les dinàmiques formatives amb les tendències del mercat de treball.

2 LA FORMACIÓ PROFESSIONAL I EL MERCAT DE TREBALL

L'activitat econòmica de la regió és molt variada, i aquest és un dels seus punts forts, que contribueix a l'estabilitat de la seva estructura econòmica. Malgrat la sòlida base industrial de la regió la seva economia està dedicada majoritàriament als serveis, ja que el 65% de la població ocupada es dedica a aquestes activitats. L'ample ventall d'activitats econòmiques de la Regió justifica suficientment una oferta formativa que contempli totes les famílies professionals, i de fet així és, tal i com hem vist en els apartats anteriors.

Per tal d'aproximar-se més a les diferents demandes de qualificació des de l'activitat econòmica es poden deduir dos grans tipus de demandes de formació: les que corresponen a les ocupacions amb un volum més important d'implantació a la Regió, i les que no tenint un gran volum, experimenten un ràpid creixement gràcies al qual generen noves demandes formatives.

L'observació de les 30 ocupacions amb major nombre d'ocupats de la Regió, facilita informació sobre el primer tipus de demandes formatives. Totes elles, amb més de 19.000 ocupats, poden justificar que se'ls hi dediqui una oferta específica per part del conjunt del sistema de formació, doncs la taxa de rotació de la seva mà d'obra, en condicions d'estabilitat, genera una demanda suficient per justificar una línia sostenible d'oferta formativa. Des d'una visió global de planificació de l'oferta formativa de la Regió caldria definir una oferta específica per a cada una d'elles.

L'altre tipus de necessitats formatives, fruit de les ocupacions emergents, poden ser detectades pels registres de contractació o bé per la dinàmica de la intermediació del mercat de treball. Aquesta segona via, tot i les limitacions que presenta, és la que s'ha utilitzat. Les ocupacions amb més de 500 ofertes intermediades pel Servei d'Ocupació de Catalunya, ofereix una aproximació a la dinàmica conjuntural del mercat de treball. La comparació de les dues llistes d'ocupacions, les de més volum i les de més contractació constitueixen una primera aproximació al mapa de les ocupacions a les quals caldria dedicar atenció des de l'oferta formativa, per a construir el mapa de la formació a la Regió.

La relació entre l'oferta formativa i l'estructura de la població ocupada permet dur a terme un exercici de reflexió sobre les relacions entre ambdues estructures, amb totes les precaucions possibles, doncs ja és conegut des de fa molts anys que no existeix una relació directa entre oferta formativa i estructura del mercat de treball, però així i tot permet detectar alguns dels grans desequilibris en l'orientació de l'oferta formativa cap a l'activitat professional.

S'ha distingit la comparació entre l'estructura de l'ocupació i l'oferta formativa inicial i ocupacional per una banda i la contínua per l'altra, doncs les interpretacions són de diferent significació.

Les famílies que presenten una major desproporció entre el seu pes en l'oferta formativa inicial i ocupacional i en l'ocupació a la Regió són les següents:

- Famílies amb un pes a l'oferta formativa inferior al seu pes en l'ocupació:
  - Comerç i màrqueting, amb una diferència de 13,5 punts
  - Fabricació mecànica, amb una diferència de 8,4 punts
  - Administració, amb una diferència de 7,7 punts
  - Hoteleria i turisme, amb una diferència de 4,3 punts
  - Tèxtil, confecció i pell, amb una diferència de 2,5 punts
  - Edificació i obra civil, amb una diferència de 2,2 punts

- Famílies amb un pes a l'oferta formativa superior al seu pes en l'ocupació:
  - Informàtica, amb una diferència de 6,0 punts
  - Electricitat i electrònica, amb una diferència de 4,2 punts
  - Manteniment de vehicles autopropulsats, amb una diferència de 2,7 punts
  - Serveis socioculturals i a la comunitat, amb una diferència de 2,7 punts
  - Manteniment i serveis a la producció, amb una diferència de 2,6 punts
  - Arts plàstiques i disseny, amb una diferència de 2,4 punts
  - Sanitat, amb una diferència de 2,0 punts

Aquesta informació s'ha de prendre com un indicador que només mostra desequilibri, caldrà interpretar aquest desequilibri i contrastar amb els propis sectors la seva significació.

En relació a les famílies que tenen un pes en l'oferta formativa inferior al pes que tenen en el conjunt de l'ocupació, caldria tenir en compte els següents aspectes:

- La funció comercial ha estat i contínuament estant menystinguda en el conjunt del sistema de formació, sense, que fins ara, s'hagi trobat una fórmula prou atractiva per interessar a la població jove, malgrat està suficientment comprovat que una part important dels professionals desenvoluparan funcions comercials en la seva vida professional. Algunes d'elles són molt especialitzades i per tant la via professional d'accés a la funció comercial passa per l'especialització temàtica i per tant és lògic que la identificació estadística d'oferta i demanda no estigui ben registrada. Amb tot, caldria revisar l'oferta formativa per tal d'incloure un millor tractament de la funció comercial. D'altra banda, el sector comerç detallista, és un sector de pas de mà d'obra i per tant també és lògic que hi hagi un desequilibri entre pes en l'ocupació i pes en l'oferta formativa.
- El tèxtil i confecció, està patint una forta competència mundial, però la reduïda oferta formativa genera un clar desequilibri amb la situació en el mercat de treball. En aquest cas el problema és la motivació de la població per orientar-se cap aquesta família. El mateix passa amb la família de l'edificació que presenta problemes d'atractivitat, especialment per les persones joves, i un canvi en les característiques de la seva població ocupada per la immigració. També es troba en una situació similar, la família de l'hoteleria, on encara hi ha camp per recórrer, però presenta problemes de motivació per certs perfils i canvis en la composició de la població ocupada.
- La família professional de l'administració presenta tradicionalment un desequilibri, ja que una bona part de les persones que desenvolupen aquestes tasques no tenen una formació professional sinó que hi accedeixen des d'altres cicles educatius, ja sigui directament del batxillerat o bé des de certs nivells universitaris, especialment per part de les dones.
- La fabricació mecànica, ha patit una forta reducció dels alumnes en les últimes dècades, que ha generat un dèficit evident en el mercat de

treball. Com s'ha observat, aquesta tendència està canviant en els darrers anys, però segurament encara hi ha camí per recórrer.

En relació al grup de famílies professionals amb un pes en l'oferta formativa superior al seu pes en el conjunt de l'ocupació, caldria matisar el següent:

- Per la família informàtica, segurament cal tenir en compte la dificultat d'identificar i classificar correctament la població ocupada, la qual cosa segurament reduiria el superàvit. Malgrat tot, la diferència és molt gran. Tanmateix, difícilment es pot considerar desequilibri, doncs segurament cal introduir altres perspectives com la necessitat d'ampliar el nombre de persones que en l'estructura ocupacional tinguin coneixements especialitzats en informàtica com a tecnologia dominant en el futur, i no només preveure la relació amb els que exerceixen l'ocupació específica d'informàtics.
- En la família de sanitat, segurament pesa la inèrcia d'un fort creixement ocupacional en el passat que s'ha ralentit en els darrers anys. Però caldria un contrast amb el sector per tal d'identificar millor les tendències i les necessitats de la família professional.
- A la família d'arts plàstiques i disseny, segurament també presenta una dificultat d'identificació i classificació de les respectives ocupacions. Caldria aprofundir sobre la situació ocupacional d'aquesta família de gran dinamisme, però mal coneguda en el mercat de treball. El mateix passa amb el manteniment i els serveis a la producció, ja que una bona part dels seus efectius s'han integrat a les línies de producció seguint una tendència més preventiva del manteniment. Els continguts de la formació tenen un ventall ocupacional més ample que l'estrictament definit per la classificació de la CNO.

Pel primer grup de famílies, menys en el cas de l'administració, una iniciativa del sector productiu corresponent per ampliar l'oferta formativa, hauria de merèixer l'atenció dels planificadors per tal d'assegurar la millora de la

qualificació de la població activa. En canvi pel segon grup de famílies, menys en el cas de la informàtica, o de forts desequilibris territorials, caldria precaució en acceptar o promoure ampliacions de l'oferta.

L'anàlisi de la relació entre l'oferta de formació continuada i l'estructura ocupacional de la Regió Metropolitana aporta un altre tipus de conclusions. En aquest cas, les famílies que tenen un dèficit de l'oferta formativa en relació a l'estructura ocupacional són les següents:

- Administració, amb 13,2 punts de diferència
- Fabricació mecànica, amb 9,4 punts de diferència
- Hoteleria i turisme, amb 5,6 punts de diferència
- Edificació i obra civil, amb 2,9 punts de diferència
- Tèxtil, confecció i pell, amb 2,4 punts de diferència

Totes aquestes famílies coincideixen que també presenten dèficits en la formació inicial i l'ocupacional, la qual cosa agreuja el seu dèficit formatiu.

Les famílies amb un superàvit d'oferta de formació contínua en relació a l'estructura ocupacional són les següents:

- Informàtica, amb 9,7 punts de diferència
- Indústries alimentàries, amb 8,4 punts de diferència
- Comerç i màrqueting, amb 4,9 punts de diferència
- Manteniment i serveis a la producció, amb 3,8 punts de diferència

En les famílies de comerç i indústries alimentàries, pot ser que els dèficits de l'oferta inicial i ocupacional generin una major activitat formativa en la formació continuada. Les altres famílies coincideixen també amb un superàvit en la formació inicial i ocupacional, i caldria tenir en compte les mateixes matisacions.

3 LA FORMACIÓ PROFESSIONAL A LES COMARQUES DE LA REGIÓ

En aquest capítol s'analitzen les dades desagregades de les comarques de la Regió.

3.1 Comparació d'indicadors de la formació professional per comarques

Com en l'edició anterior, les xifres d'enguany (Taula 3.1) mostres grans diferències entre les set comarques de la Regió, segons les diverses dimensions analitzades. La diferent composició del teixit econòmic i dels recursos econòmics, n'expliquen la major part d'elles, però també pot influir un efecte de mobilitat intraregional entre les diferents comarques, encara que segurament aquest efecte és reduït, menys en el cas del Barcelonès que pot ser una mica més important. Amb tot, aquestes importants diferències entre comarques, en una regió relativament homogènia, denoten criteris dispars de comportament per part dels actors més importants en la formació a nivell local: centres de formació, agents socials i econòmics i administracions locals. A més les dades demostren una escassa planificació territorial de la formació a la Regió. Dit d'una altra manera, la manca de planificació en el territori està comportant una distribució poc equitativa dels recursos existents i provoca importants desigualtats en les probabilitats dels diferents col·lectius en accedir a la formació.

TAULA 3.1 PRINCIPALS CARACTERÍSTIQUES DELS TRES SUBSISTEMES DE FORMACIÓ PER COMARQUES

Comarques	Alumnes FP/Pobl. Activa	Alumnes FPR/Pobl. Activa 15-24	Alumnes FPR/Pobl. 16-20	% Dones FPR/Total FPR	Alumnes FPR 16-20/Total FPR	Alumnes FPR/Alumnes FPR+FO	Alumnes FO/Pobl. Activa	% Dones FO/Total FO	Alumnes FO/Aturats	Alumnes FC/Pobl. Activa	% Dones FC/Total FC	Alumnes FC +45/Total FC
Alt Penedès	9,47	9,68	11,88	39,02	52,37	40,67	2,07	59,16	24,93	5,98	38,86	17,38
Baix Llobregat	11,65	14,26	18,04	46,86	53,83	45,45	2,57	52,68	24,33	6,94	39,23	19,23
Barcelonès	16,54	37,40	42,47	52,24	40,03	54,30	3,92	53,16	34,24	7,96	45,12	20,80
Garraf	8,20	14,63	16,77	47,07	54,47	61,20	1,23	59,70	12,48	5,04	38,73	23,62
Maresme	8,40	12,22	13,74	50,77	58,03	44,63	2,06	62,28	18,12	4,69	46,30	19,36
Vallès Occidental	13,37	18,09	22,60	52,55	46,81	55,61	2,18	53,35	21,20	8,46	41,57	17,39
Vallès Oriental	11,45	14,13	18,13	43,64	61,81	51,50	2,02	66,15	21,69	7,28	39,54	20,34
Total RMB	13,80	24,48	29,14	51,06	44,52	52,75	3,00	54,44	27,70	7,45	42,98	19,78

Font: CIREM, elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament d'Educació (curs 2003-2004), pel Departament de Treball i Indústria (any 2003), per la Fundació Tripartita para la Formación en el Empleo (any 2002) i del Cens de Població de 2001.

En el conjunt dels tres subsistemes, sobresurt per damunt de la resta de comarques el Barcelonès, amb un percentatge d'alumnes respecte el total de població activa de més del 16%. Aquest percentatge és gairebé tres punts percentuals superior al del conjunt de la Regió i també al del total de Catalunya. Segurament, el fer de disposar d'un ventall més ampli d'oferta formativa atrau persones d'altres comarques. Aquest fenomen, com veurem, es dona en els tres subsistemes analitzats. Darrera del Barcelonès, el Vallès Occidental és la segona comarca amb una major presència d'alumnes respecte la població activa, amb un percentatge, 13%, molt similar al del conjunt de la Regió. La resta de comarques, tenen percentatges per sota de la mitjana de la Regió, destacant l'Alt Penedès, el Garraf i el Maresme, per tenir percentatges inferiors al 10%.

En relació a la formació reglada, el Barcelonès sobresurt amb un percentatge d'alumnes respecte la població activa d'entre 15 i 24 anys, 37%, més de 20 punts percentuals superior als de la resta de comarques. Aquest percentatge és també molt superior als percentatges del total de la Regió i de Catalunya (25%). És en aquest subsistema, on s'evidencia més clarament l'efecte capitalitat de la comarca, i l'atracció que la seva àmplia oferta formativa causa sobre els joves d'altres comarques. En sentit contrari, les comarques de l'Alt Penedès i del Maresme, tenen els percentatges més baixos (10% i 12%). Altres tres comarques, Baix Llobregat, Garraf i Vallès Oriental tenen percentatges similars (14%), i el Vallès Occidental destaca com la segona comarca després

del Barcelonès amb una relació de la formació inicial amb la població activa jove més alta (18%). Si l'anàlisi es centra en el nombre d'alumnes respecte la població d'entre 16 i 20 anys, les diferències s'eixamplen encara més, fins als més de 30 punts percentuals de diferència entre les comarques del Barcelonès i de l'Alt Penedès.

En la formació ocupacional, les diferències són semblants. El Barcelonès també sobresurt per damunt de la resta de comarques, amb una proporció d'alumnes respecte el nombre d'aturats del 34%. Novament aquest percentatge és superior al del conjunt de la Regió i al del conjunt de Catalunya (29%). En l'extrem oposat hi trobem el Garraf, a més de 20 punts de distància del Barcelonès. Entre els dos extrems es situen, per aquest ordre, l'Alt Penedès, el Baix Llobregat, el Vallès Oriental, el Vallès Occidental i el Maresme, totes elles a 10 punts o més de distància del Barcelonès. Si es comparen les taxes de formació ocupacional amb el total de la població activa s'estrenyen les diferències.

Finalment, pel que fa a la formació contínua, el fet més destacable és que la comarca que presenta major desenvolupament no és el Barcelonès, tal i com passava en els altres dos subsistemes, sinó que la comarca amb major presència d'alumnes de formació contínua respecte la població activa és el Vallès Occidental amb més d'un 8%, deixant en segon lloc, i a molt poca distància, el Barcelonès. Aquestes dues comarques, són les úniques amb una representació de la formació contínua superior a la del conjunt de la Regió i de Catalunya (7%). En l'extrem oposat es situen el Maresme i el Garraf amb aproximadament un 5% d'alumnes respecte la població activa de cada comarca, i en una situació intermèdia la resta de comarques.

La distribució de l'alumnat segons el gènere també presenta realitats diferenciades entre subsistemes i comarques. A la formació reglada, la comarca amb una major presència de noies en formació és el Vallès Occidental, seguida de prop pel Barcelonès i pel Maresme. Aquestes tres comarques són les úniques on la presència de noies és superior a la de nois.

L'Alt Penedès destaca per ser la comarca amb una participació de les noies més reduïda, tan sols un 39%. La resta de comarques presenten percentatges similars, tot i que lluny de la paritat entre noies i nois, i lluny també de la representació mitjana del total de la Regió i de Catalunya, que se situen al voltant del 51%.

En relació a la formació ocupacional, les dones són majoria en totes les comarques de la Regió, destacant el Vallès Oriental amb una representació femenina que arriba fins 66% (més de 10 punts per sobre de la mitjana de la Regió i de Catalunya). La segueixen, a poca distància, el Maresme, el Garraf i l'Alt Penedès. Finalment, el Vallès Occidental, el Barcelonès i el Baix Llobregat són les comarques on la representació d'homes i dones és més igualitària, encara que sempre favorable a les dones. Si comparem aquestes dades amb el percentatge de població activa femenines, s'observen grans desequilibris. Només al Barcelonès, la diferència entre el percentatge de dones en formació ocupacional i el percentatge de població activa femenina, és menor al 10 punts percentuals. A la resta de comarques la diferència és superior, destacant el Vallès Oriental amb una diferència de gairebé el 25 punts percentuals. Si ho comparem amb el percentatge de dones aturades, els desequilibris són menors, doncs entre els aturats, les dones són majoria, i fins i tot, al Vallès Occidental i al Baix Llobregat, es detecta una menor representació de les dones en formació ocupacional de l'esperada.

En relació a la formació contínua, passa el contrari que a l'ocupacional, els homes són majoria en totes les comarques. El Garraf, l'Alt Penedès, el Baix Llobregat i el Vallès Oriental són les comarques que presenten una situació més desequilibrada, amb una representació femenina que no arriba al 40%. El Vallès Occidental presenta també una situació poc equilibrada, i la resta, Barcelonès i Maresme, tot i que estan per sobre de la mitjana de la Regió i de Catalunya (43%), encara no han obtingut la paritat de gènere en les activitats de formació contínua. Si es comparen aquestes dades amb el percentatge de població ocupada femenina, cal matisar les diferències observades, doncs no

s'observen grans desequilibris en les comarques de la Regió, i la major diferència es dona al Maresme amb 6 punts percentuals.

L'anàlisi de l'edat dels alumnes dels diferents subsistemes de formació també posa de manifest importants diferències.

En relació a la formació reglada, destaquen les comarques del Barcelonès i del Vallès Occidental pel fet de ser les úniques on més del 50% dels alumnes són majors de 20 anys. Aquest fet concorda amb la situació que es dona en el conjunt de Catalunya i de la Regió. En canvi, en la resta de comarques la situació és inversa, i la major part de l'alumnat té entre 16 i 20 anys, destacant el Vallès Oriental com la comarca amb més alumnat (62%) dins del tram d'edat previst. A l'hora d'interpretar aquestes diferències, caldria tenir present que la gran majoria d'alumnes de les escoles oficials d'idiomes tenen més de 20 anys, i donat que els volums més grans d'aquests es donen al Barcelonès i al Vallès Occidental, els percentatges d'alumnes menors de 20 anys d'aquestes dues comarques es veuen més afectats per aquest fet que la resta.

En relació a la formació ocupacional, en totes les comarques excepte el Garraf, la majoria d'alumnes, al voltant del 60%, tenen entre 25 i 44 anys, la qual cosa es correspon amb la situació observada al conjunt de Catalunya. En canvi, al Garraf aquest percentatge no arriba al 50%, i destaca per ser la comarca amb major alumnes d'ocupacional menors de 25 anys, concretament un 37% dels alumnes de la comarca. En el sentit contrari, les comarques de l'Alt Penedès i del Maresme són les que tenen major alumnes de 45 anys o més, amb més d'un 20%.

En canvi a la formació contínua són les comarques de l'Alt Penedès i del Vallès Occidental les que presenten unes taxes més baixes de població més gran de 45 anys seguint activitats de formació continuada, amb tan sols un 17% d'alumnes d'aquesta edat. La resta tenen comportaments molt similars, destacant el Garraf com la comarca amb més població gran en formació contínua, amb un 24%. Ara bé, comparant els percentatges de majors de 45

anys en formació contínua, amb els percentatges de la població activa de la mateixa edat, observem que en totes les comarques, els primers són inferiors, indicant així la dificultat de les persones de més edat per accedir a les accions de formació contínua. Concretament, la comarca amb major equilibri és el Garraf, on la diferència és de 6 punts percentuals, i les comarques amb major desequilibri són l'Alt Penedès i el Barcelonès, on la diferència arriba als 12 punts percentuals.

Analitzant l'evolució, a totes les comarques augmenten els efectius formats a la formació inicial respecte el curs 1999-2000, excepte al Barcelonès que es mantenen. La comarca que presenta un major increment és el Baix Llobregat, on els alumnes del curs 2003-2004 dupliquen els del curs 1999-2002. També s'incrementen notablement els efectius a les comarques del Garraf, el Maresme i l'Alt Penedès, mentre que l'increment és més moderat al Vallès Occidental i al Vallès Oriental. D'altra banda, totes les comarques redueixen els efectius de la formació ocupacional en el període 1999-2003, destacant la reducció de més d'un 50% que pateix el Garraf. La resta de comarques també pateixen pèrdues considerables, a excepció del Maresme on la reducció és menor. A la formació contínua totes les comarques, excepte el Garraf que es manté, redueixen efectius en el període 1999-2002. En aquest cas les pèrdues són de menor intensitat que a l'ocupacional, sent el Barcelonès, amb una pèrdua del 15% d'alumnes, la que perd major nombre d'efectius.

Finalment, l'anàlisi de la titularitat dels centres de formació professional reglada, mostra dues realitats ben diferenciades: a totes les comarques menys al Barcelonès el nombre de centres públics supera el de privats amb una mitjana de 69%. En canvi en el Barcelonès la proporció s'inverteix amb un 62% de centres privats.

L'anàlisi del conjunt de diferències detectades entre les diferents comarques de la Regió, pot ser el punt de partida pel disseny de mesures específiques per cada una d'elles, per tal d'aconseguir objectius comuns. Una coordinació entorn

de la definició d'objectius comuns podria ajudar a reduir les fortes diferències detectades.

3.2 Evolució dispar de les famílies professionals per comarques

Com es pot observar en el quadre següent (Taula 3.2), el Barcelonès té una oferta que cobreix totes les famílies professionals de formació reglada presents a la Regió. Les comarques del Vallès Occidental i del Baix Llobregat també presenten un ample ventall d'ofertes de formació reglada. A les altres comarques l'oferta és bastant més reduïda, especialment a l'Alt Penedès i el Garraf, amb tan sols ofertes de 8 i 11 famílies respectivament. Analitzant la distribució per famílies professionals, s'observen també importants diferències. Hi ha dues famílies sense cap oferta reglada a la regió: activitats marítimo pesqueres i vidre i ceràmica. Les activitats agràries i comunicació imatge i so només s'imparteixen a dues comarques. Arts gràfiques, indústries alimentàries i tèxtil, confecció i pell només s'imparteixen a tres comarques. Per contra, les famílies presents a les set comarques de la Regió són: Administració, comerç i màrqueting, electricitat i electrònica, fabricació mecànica, informàtica i manteniment i serveis a la producció.

Si analitzem l'evolució de l'alumnat de les diferents famílies per comarques, observarem que hi ha un conjunt de famílies que presenten la mateixa tendència en la majoria de comarques, i famílies que presenten diversitat de tendències en funció de la comarca.

- Les activitats físiques i esportives, l'hoteleria i el turisme, la imatge personal, la sanitat i els idiomes estan creixent a totes les comarques en les que s'imparteixen.
- Les famílies d'edificació i obra civil i de tèxtil, confecció i pell són les úniques que perden efectius en totes les comarques on s'imparteixen.
- Comerç i màrqueting augmenta els seus efectius a totes les comarques menys al Barcelonès, on es manté constant.

- La informàtica i els serveis socioculturals i a la comunitat redueixen efectius a la comarca del Vallès Oriental de forma contradictòria a la resta de comarques, i del que caldria esperar.
- Finalment, destaquen les fortes reduccions d'arts plàstiques i disseny i de fusta i moble al Barcelonès, que tot i l'augment que experimenten aquestes dues famílies en les altres comarques, fa que la seva tendència en el conjunt de la regió sigui negativa.

De l'anàlisi anterior, certament sorprèn el canvi del sentit de la tendència d'algunes famílies en algunes comarques respecte a l'evolució general de la Regió. Per intentar comprendre-ho, seria necessari conèixer els criteris d'ubicació de les diferents famílies en el territori.

TAULA 3.2 EVOLUCIÓ DE LA FORMACIÓ PROFESSIONAL REGLADA PER FAMÍLIES PROFESSIONALS I COMARQUES

Famílies Professionals	Alt Penedès	Baix Llobregat	Barcelonès	Garraf	Maresme	Vallès Occidental	Vallès Oriental	Total
Activitats agràries		+	+					+
Activitats físiques i esportives		+	+		+	+	+	+
Activitats marítime pesqueres								
Administració	+	+	-	-	+	-	-	-
Arts gràfiques		+	-			=		+
Arts plàstiques i disseny	+		-	+		+	+	-
Comerç i màrqueting	+	+	=	+	+	+	+	+
Comunicació, imatge i so			+			-		+
Edificació i obra civil		-	-	-	-	-	-	-
Electricitat i Electrònica	+	+	-	+	+	+	-	-
Fabricació mecànica	+	+	-	-	-	+	+	+
Fusta i moble		+	-			+	+	-
Hoteleria i turisme		+	+	+	+	+		+
Imatge personal		+	+			+	+	+
Indústries alimentàries	+	-	+					+
Informàtica	+	+	+	+	+	+	-	+
Manteniment vehicles autopropulsats		+	+		-	+	-	+
Manteniment i serveis a la producció	-	+	+	+	-	-	-	+
Química		+	-		+	+	-	+
Sanitat		+	+	+	+	+	+	+
Serveis socioculturals i la comunitat		+	+		+	+	-	+
Tèxtil, confecció i pell			-		-	-		-

Vidre i ceràmica								
Competències transversals		+	+	+	+	+	+	+
Varis sense assignar								
<i>Total</i>		+	+	=	+	+	+	+

Font: CIREM, elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament d'Educació (cursos 1999-2000 i 2003-2004).

Pel que fa a la formació ocupacional (Taula 3.3), s'observa una major dispersió de les activitats formatives per comarques i per tant una millor cobertura dels territoris que la formació reglada. Totes les comarques tenen representades 20 o més famílies, excepte l'Alt Penedès que en té 15. Com en el cas de la formació reglada, l'única comarca amb representació de totes les famílies és el Barcelonès. Tot i així, existeixen ofertes formatives de tres famílies que només s'imparteixen a un nombre reduït de comarques: en la de vidre i ceràmica només hi ha participants al Barcelonès, en la Marítim pesquera al Barcelonès i al Maresme, i en la Química, al Baix Llobregat, al Barcelonès i al Vallès Oriental.

Abans d'entrar en l'anàlisi de l'evolució de les famílies, és important destacar que totes les comarques redueixen el nombre d'alumnes de formació ocupacional.

Analitzant l'evolució de l'alumnat de les diferents famílies per comarques, observarem que hi ha un conjunt de famílies que presenten la mateixa tendència en la majoria de comarques, i famílies que presenten diversitat de tendències en funció de la comarca.

- L'administració, les arts plàstiques i el disseny, el comerç i el màrqueting, l'electricitat i l'electrònica, l'hoteleria i el turisme, la imatge personal, la sanitat, i les competències transversals, disminueixen a totes les comarques on s'imparteixen.
- La informàtica i el manteniment i serveis a la producció, s'incrementen a totes les comarques.
- La resta de famílies presenten diversitat de tendències en les diferents comarques. La comunicació, imatge i so s'incrementa a

totes les comarques menys al Vallès Occidental; i fusta i moble, augmenta arreu excepte al Vallès Occidental i al Vallès Oriental. Les arts gràfiques disminueixen a totes les comarques menys al Garraf; les indústries alimentàries es redueixen a tot arreu menys al Maresme i al Vallès Occidental; el manteniment de vehicles autopropulsats es redueix arreu menys al Vallès Occidental i al Vallès Oriental; els serveis socioculturals i a la comunitat, es redueixen a totes les comarques menys a l'Alt Penedès i al Maresme; el tèxtil, confecció i pell, es redueix a tot arreu menys al Baix Llobregat i al Maresme.

Realment, tal i com ja observàvem en l'edició anterior, els canvis d'algunes famílies d'un any a l'altre semblen molt ràpids en algunes comarques, la qual cosa pot significar una alta capacitat d'adaptació a les necessitats canviants de l'entorn o al contrari a una forta desadaptació dels criteris de planificació.

TAULA 3.3 EVOLUCIÓ DE LA FORMACIÓ OCUPACIONAL PER FAMÍLIES PROFESSIONALS I COMARQUES

Famílies Professionals	Alt Penedès	Baix Llobregat	Barcelonès	Garraf	Maresme	Vallès Occidental	Vallès Oriental	Total
Activitats agràries	+	+	+		-	-	-	-
Activitats físiques i esportives	+	-	-	+	+	-	+	-
Activitats marítime pesqueres			+		+			+
Administració	-	-	-	-	-	-	-	-
Arts gràfiques	-	-	-	+	-	-	-	-
Arts plàstiques i disseny		-	-	-	-	-	-	-
Comerç i màrqueting	-	-	-	-	-	-	-	-
Comunicació, Imatge i so		+	+			-		+
Edificació i obra civil	-	-	-	+	+	+	-	-
Electricitat i Electrònica	-	-	-	-	-	-	-	-
Fabricació mecànica	+	+	-	+	-	-	-	-
Fusta i moble		+	+	+	+	-	-	+
Hoteleria i turisme	-	-	-	-	-	-	-	-
Imatge personal		-	-	-		-	-	-
Indústries alimentàries		-	-	-	+	+		-
Informàtica	+	+	+	+	+	+	+	+
Manteniment vehicles autopropulsats		-	-	-	-	+	+	-
Manteniment i serveis a la producció	-	+	+	+	+	+	+	+

Química			-				-	-
Sanitat	-	-	-	-	-	-	-	-
Serveis socioculturals i la comunitat	+	-	-	-	+	-	-	-
Tèxtil, confecció i pell		+	-	-	+	-	-	-
Vidre i ceràmica			-					-
Competències transversals	-	-	-	-	-	-	-	-
Varis sense assignar	+	+	+	+	+	+	+	+
Total	-	-	-	-	-	-	-	-

Font: CIREM, elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament de Treball i Indústria (anys 1999 i 2003).

La formació contínua (Taula 3.4) presenta també una bona dispersió territorial de la seva oferta. Cal destacar que en quatre comarques, Baix Llobregat, Barcelonès, Maresme i Vallès Occidental, existeixen ofertes de totes les famílies professionals presents a la Regió. Per la resta, la cobertura per famílies també és molt elevada, amb la presència de 20 famílies a l'Alt Penedès i al Vallès Oriental i de 18 al Garraf. Pel que fa a la distribució per famílies professionals, cal posar d'especial relleu que no hi ha cap oferta de formació contínua de les famílies d'activitats físiques i esportives, comunicació, imatge i so, imatge personal i vidre i ceràmica.

L'evolució global de les comarques és negativa. Només el Garraf manté el mateix nombre d'efectius formats que al 1999, mentre que la resta de comarques en perden.

Analitzant l'evolució de l'alumnat de les diferents famílies per comarques, com en els casos anteriors, observarem que hi ha un conjunt de famílies que presenten la mateixa tendència en la majoria de comarques, i famílies que presenten diversitat de tendències en funció de la comarca.

- Les indústries alimentàries i la informàtica s'incrementen a totes les comarques.
- El comerç i màrqueting i la sanitat es redueixen a totes les comarques.
- Les famílies que presenten una tendència positiva a la majoria de comarques són: Les activitats agràries, augmenten a totes les

comarques menys a l'Alt Penedès i al Garraf; química s'incrementa a totes les comarques excepte al Maresme; arts plàstiques i disseny, augmenta arreu menys al Garraf i al Vallès Oriental; edificació i obra civil, s'incrementa a tot arreu excepte al Baix Llobregat i al Barcelonès; finalment, fabricació mecànica, augmenta a totes les comarques menys a l'Alt Penedès i al Barcelonès.

- Les famílies que perden efectius a la majoria de comarques són: Fusta i moble disminueix a totes les comarques on s'imparteix menys al Baix Llobregat; hoteleria i turisme també disminueix a totes les comarques menys al Maresme; finalment, el manteniment i els serveis a la producció i les competències transversals disminueixen a tot arreu menys al Garraf.

També en la formació contínua s'observa una gran variabilitat de tendències d'un any a l'altre. En aquest cas pot ser que estigui relacionat amb la capacitat organitzativa dels centres de formació o d'organitzacions empresarials i sindicals, o bé també a una capacitat de ràpida adaptació a les necessitats.

TAULA 3.4 EVOLUCIÓ DE LA FORMACIÓ CONTÍNUA PER FAMÍLIES PROFESSIONALS I COMARQUES

Famílies Professionals	Alt Penedès	Baix Llobregat	Barcelonès	Garraf	Maresme	Vallès Occidental	Vallès Oriental	Total
Activitats agràries	-	+	+		+	+	+	+
Activitats físiques i esportives								
Activitats marítimo pesqueres	+	+	-		+	+	+	-
Administració	+	-	-		+	-	-	-
Arts gràfiques	+	-		+	+	+	-	
Arts plàstiques i disseny	+	+	+	-	+	+	-	+
Comerç i màrqueting	-	-	-	-	-	-	-	-
Comunicació, Imatge i so								
Edificació i obra civil	+	-	-	+	+	+	+	+
Electricitat i Electrònica	-	+	+	-	-	+	+	+
Fabricació mecànica	-	+	-	+	+	+	+	

Fusta i moble		+	-		-	-		-
Hoteleria i turisme	-	-	-	-	+	-	-	-
Imatge personal								
Indústries alimentàries	+	+	+	+	+	+	+	+
Informàtica	+	+	+	+	+	+	+	+
Manteniment vehicles autopropulsats	-	-	-	+	-	+	-	-
Manteniment i serveis a la producció	-	-	-	+	-	-	-	-
Química	+	+	+	+	-	+	+	+
Sanitat	-	-	-	-	-	-	-	-
Serveis socioculturals i la comunitat	+	-	-	-	+	+	-	-
Tèxtil, confecció i pell	-	-	-		+	-	-	-
Vidre i ceràmica								
Competències transversals	-	-	-	+	-	-	-	-
Varis sense assignar	+	+	+	+	-	+	+	+
Total	-	-	-	=	-	-	-	-

Font: CIREM, elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Fundació Tripartita para la Formació en el Empleo (anys 1999 i 2002).

3.3 Formació professional i especialització productiva de cada comarca

Les comarques que componen la Regió Metropolitana tenen un cert grau d'especialització productiva tant en el sector industrial com en el de serveis. Aquest grau d'especialització es pot observar en la distribució de les ocupacions i en concret en aquelles que tenen un major pes en el conjunt de l'ocupació de cada comarca. Tal com s'ha dit al parlar del conjunt de la Regió, aquestes dades són útils per definir una part de l'oferta formativa. Són aquells sectors a cada comarca que són suficientment importants per dedicar-hi una oferta específica de formació. L'altre element de la planificació de l'oferta és la dinàmica de la conjuntura, que s'ha mesurat a partir de les ofertes intermediades pel Servei Català d'Ocupació. Les dades corresponents a cada comarca, comparades amb les de major pes ajudaran a definir l'estructura bàsica de l'oferta formativa a nivell comarcal.

A continuació es comenta la relació que s'ha establert entre demanda i oferta de la formació inicial reglada i ocupacional per detectar els desequilibris més importants entre les dues dimensions per a cada comarca (Taula 3.5). Tal com

s'ha dit abans aquests indicadors cal contrastar-los amb els actors implicats en el territori i coneixedors de les dinàmiques de cada família per tal d'examinar altres factors o circumstàncies que puguin influir en la definició de l'oferta de la formació. Tanmateix ja s'han explicat alguns dels elements a tenir en compte en la interpretació dels indicadors per cada una de les famílies a la Regió. Caldria també aplicar-los en el nivell de la comarca.

TAULA 3.5 DESEQUILIBRIS ENTRE L'OFERTA FORMATIVA (FPR I FO) I L'ESTRUCTURA OCUPACIONAL PER FAMÍLIES PROFESSIONALS I COMARQUES

Comarques	Famílies amb pes de l'oferta formativa inferior al seu pes en l'ocupació	Famílies amb pes de l'oferta formativa superior al seu pes en l'ocupació
Alt Penedès	Comerç i màrqueting, 9,9 Edificació i obra civil, 5,8 Fabricació mecànica, 4,9 Hoteleria i turisme, 4,4 Tèxtil, confecció i pell, 3,3 Química, 2,9 Sanitat, 2,3 Fusta i moble, 2,1	Activitats agràries, 9,1 Informàtica, 5,7 Electricitat i Electrònica, 4,7 Serveis socio-culturals i la comunitat, 3,3 Arts plàstiques i disseny, 2,5
Baix Llobregat	Fabricació mecànica, 13,3 Comerç i màrqueting, 10,6 Hoteleria i turisme, 3,9 Química, 3,6	Manteniment i serveis a la producció, 5,2 Informàtica, 4,2 Arts Gràfiques, 3,5 Manteniment de vehicles autopropulsats, 3,5 Electricitat i Electrònica, 2,8
Barcelonès	Comerç i màrqueting, 15,4 Administració, 14,3 Hoteleria i turisme, 5,0 Fabricació mecànica, 4,9	Informàtica, 6,4 Arts plàstiques i disseny, 3,8 Electricitat i Electrònica, 3,8 Serveis socio-culturals i la comunitat, 2,6 Manteniment de vehicles autopropulsats, 2,4 Manteniment i serveis a la producció, 2,4
Garraf	Comerç i màrqueting, 11,6 Fabricació mecànica, 9,1 Edificació i obra civil, 4,9 Serveis socio-culturals i la comunitat, 2,6 Química, 2,2	Arts plàstiques i disseny, 6,7 Electricitat i Electrònica, 5,9 Manteniment i serveis a la producció, 4,6 Manteniment de vehicles autopropulsats, 3,9 Informàtica, 3,8 Hoteleria i turisme, 3,6
Maresme	Comerç i màrqueting, 14,2 Tèxtil, confecció i pell, 8,3 Fabricació mecànica, 8,0 Hoteleria i turisme, 3,2 Edificació i obra civil, 2,7	Serveis socio-culturals i la comunitat, 6,4 Informàtica, 4,9 Electricitat i Electrònica, 4,7 Sanitat, 2,9
Vallès Occidental	Comerç i màrqueting, 11,1 Fabricació mecànica, 11,1 Hoteleria i turisme, 4,3 Tèxtil, confecció i pell, 4,0 Edificació i obra civil, 3,1 Administració, 2,7 Química, 2,5	Electricitat i Electrònica, 7,4 Informàtica, 5,0 Manteniment de vehicles autopropulsats, 3,8 Manteniment i serveis a la producció, 2,7 Sanitat, 2,3 Serveis socio-culturals i la comunitat, 2,3
Vallès Oriental	Comerç i màrqueting, 12,1 Fabricació mecànica, 9,4 Hoteleria i turisme, 5,5 Edificació i obra civil, 4,8 Tèxtil, confecció i pell, 3,1	Electricitat i Electrònica, 5,6 Informàtica, 4,6 Serveis socio-culturals i la comunitat, 4,5 Manteniment de vehicles

	Química, 3,0 Indústries alimentàries, 2,2 Arts Gràfiques, 2,0	autopropulsats, 4,0 Administració, 3,1 Sanitat, 2,3 Imatge personal, 2,2 Manteniment i serveis a la producció, 2,0
--	---	--

Font: CIREM, elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pels Departaments d'Educació (curs 2003-2004) i de Treball i Indústria (any 2003) de la Generalitat de Catalunya i del Cens de Població de 2001.

En el cas de la formació contínua també es poden detectar les famílies amb un excedent formatiu i famílies amb dèficits (Taula 3.6). Algunes famílies presenten els mateixos desequilibris que en la formació inicial i l'ocupacional, però altres els desequilibris són de diferent signe. Per exemple el comerç, generalment presenta un dèficit en la formació inicial i ocupacional, però en canvi presenta un superàvit en la contínua.

TAULA 3.6 DESEQUILIBRIS ENTRE L'OFERTA FORMATIVA (FC) I L'ESTRUCTURA OCUPACIONAL PER FAMÍLIES PROFESSIONALS I COMARQUES

Comarques	Famílies amb pes de l'oferta formativa inferior al seu pes en l'ocupació	Famílies amb pes de l'oferta formativa superior al seu pes en l'ocupació
Alt Penedès	Fabricació mecànica, 12,5 Administració, 10,1 Hoteleria i turisme, 4,8 Activitats agràries, 3,9 Edificació i obra civil, 2,9 Tèxtil, confecció i pell, 2,3 Fusta i moble, 2,1	Arts Gràfiques, 9,0 Comerç i màrqueting, 8,3 Serveis socio-culturals i la comunitat, 5,8 Indústries alimentàries, 5,6 Manteniment i serveis a la producció, 3,7 Informàtica, 3,6 Manteniment de vehicles autopropulsats, 3,3
Baix Llobregat	Fabricació mecànica, 14,1 Administració, 12,5 Hoteleria i turisme, 5,3 Química, 2,8 Edificació i obra civil, 2,5	Indústries alimentàries, 7,8 Informàtica, 5,6 Comerç i màrqueting, 5,5 Manteniment i serveis a la producció, 4,3 Sanitat, 3,4 Manteniment de vehicles autopropulsats, 3,3 Electricitat i Electrònica, 2,2
Barcelonès	Administració, 15,6 Hoteleria i turisme, 6,1 Fabricació mecànica, 5,8 Edificació i obra civil, 3,0 Electricitat i Electrònica, 2,4	Informàtica, 12,1 Indústries alimentàries, 6,9 Comerç i màrqueting, 4,2 Manteniment i serveis a la producció, 2,6

Garraf	Fabricació mecànica, 12,1 Hoteleria i turisme, 8,5 Administració, 7,3 Edificació i obra civil, 5,5 Serveis socio-culturals i la comunitat, 2,3 Electricitat i Electrònica, 2,2 Fusta i moble, 2,1	Indústries alimentàries, 12,6 Manteniment i serveis a la producció, 10,1 Informàtica, 8,7
Maresme	Administració, 8,3 Fabricació mecànica, 7,8 Hoteleria i turisme, 4,6 Tèxtil, confecció i pell, 4,4 Edificació i obra civil, 4,2 Electricitat i Electrònica, 3,8 Activitats agràries, 2,5	Indústries alimentàries, 22,4 Informàtica, 10,6 Comerç i màrqueting, 4,4
Vallès Occidental	Fabricació mecànica, 12,4 Administració, 12,3 Hoteleria i turisme, 4,8 Tèxtil, confecció i pell, 4,2	Indústries alimentàries, 7,9 Informàtica, 7,8 Manteniment i serveis a la producció, 6,9 Comerç i màrqueting, 5,6 Arts plàstiques i disseny, 2,1
Vallès Oriental	Fabricació mecànica, 13,9 Administració, 11,3 Hoteleria i turisme, 5,0 Tèxtil, confecció i pell, 2,5 Fusta i moble, 2,5 Edificació i obra civil, 2,2	Indústries alimentàries, 11,3 Comerç i màrqueting, 7,1 Manteniment i serveis a la producció, 4,7 Informàtica, 4,7 Manteniment de vehicles autopropulsats, 4,2 Sanitat, 2,3

Font: CIREM, elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Fundació Tripartita para la Formación en el Empleo (any 2002) i del Cens de Població de 2001.

4 LA FORMACIÓ PROFESSIONAL A LES CIUTATS DE LA REGIÓ

En aquest apartat s'analitzen les dades de formació reglada i ocupacional de les capitals de comarca i ciutats de més de 50.000 habitants de la Regió Metropolitana (Taula 4.1). Com veurem s'observen diferències importants en el desenvolupament dels dos subsistemes analitzats a les diferents ciutats de la Regió. Com es comentava en l'edició anterior, aquestes desigualtats són tan grans que no sembla que es pugui tractar de ciutats que comparteixen un mateix territori, a menys que els efectes de mobilitat interna a la regió puguin explicar una part important de les diferències, encara que tot fa pensar que aquests efectes no són molt importants. En el cas que no fos així, aquesta situació denotaria una manca de criteris territorials de planificació de la formació a la Regió. Això significa que altres factors com la capacitat o la voluntat dels actors territorials o altres factors externs poden estar intervenint en el dimensionament de la formació a la Regió Metropolitana. Si a nivell comarcal ja detectàvem fortes diferències, aquests s'amplifiquen en el nivell de les ciutats.

TAULA 4.1 PRINCIPALS CARACTERÍSTIQUES DE LA FPR I DE LA FO PER CIUTATS DE MÉS DE 50.000 HABITANTS I CAPITALS DE COMARCA

Municipis	Alumnes FP/Pobl. Activa	Alumnes FPR/Pobl. Activa 15-24	Alumnes FPR/Pobl. 16-20	% Dones FPR/Total FPR	Alumnes FPR 16-20/Total FPR	Alumnes FPR/Alumnes FPR+FO	Alumnes FO/Pobl. Activa	Alumnes FO/Aturats	% Dones FO/Total FO
Vilafranca del Penedès	6,85	18,25	22,55	37,18	55,89	40,13	4,10	45,24	66,72
Sant Feliu de Llobregat	2,35	2,71	3,59	51,14	93,18	17,29	1,95	20,01	65,56
Cornellà de Llobregat	8,38	20,07	27,74	37,83	63,16	36,01	5,37	45,56	33,21
El Prat de Llobregat	4,35	16,05	21,53	41,52	35,83	65,12	1,52	12,26	65,83
Sant Boi de Llobregat	4,59	10,49	13,70	46,31	57,02	40,28	2,74	22,46	59,19
Viladecans	3,32	8,72	11,87	65,25	83,69	42,64	1,90	17,23	63,97
Badalona	4,05	15,48	20,44	48,59	59,74	67,60	1,31	9,61	50,00
Barcelona	9,92	47,92	49,09	51,32	39,02	51,47	4,82	44,39	53,40
L'Hospitalet de Llobregat	6,86	28,49	39,12	57,00	39,77	65,50	2,37	19,51	47,79
Santa Coloma de Gramenet	4,72	20,19	29,40	62,20	30,33	76,58	1,11	8,82	68,77
Vilanova i la Geltrú	4,57	21,68	25,55	47,83	48,91	68,20	1,45	15,00	46,89
Mataró	7,64	21,20	26,99	50,77	52,80	45,21	4,19	31,81	59,95
Cerdanyola del Vallès	3,68	6,47	7,42	32,72	69,49	26,51	2,70	26,33	45,36
Rubí	3,23	8,88	12,34	44,55	71,29	48,19	1,67	15,49	51,01
Sabadell	7,43	31,27	40,13	53,47	46,28	65,50	2,56	24,44	57,35
Sant Cugat del Vallès	3,27	29,69	22,58	52,45	48,56	77,98	0,72	9,46	60,44
Terrassa	7,79	27,11	35,06	56,88	39,03	52,39	3,71	34,28	53,95
Granollers	13,16	39,96	48,04	49,64	57,69	45,75	7,14	80,86	68,04

Nota: FP inclou només FPR i FO.

Font: CIEM, elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament d'Educació (curs 2003-2004), pel Departament de Treball i Indústria (any 2003) i del Cens de Població de 2001.

La presència d'alumnat de la formació professional, reglada i ocupacional conjuntament, respecte la població activa mostra grans diferències entre les ciutats de la Regió. La ciutat amb major representació és Granollers, amb una cobertura del 13% de la població activa. En el sentit oposat, la ciutat amb menor presència d'alumnes de formació professional és Sant Feliu de Llobregat, amb menys d'un 3%.

Analitzant la formació reglada per separat, i comparant el nombre d'alumnes respecte la població de 16 a 20 anys, les diferències augmenten notablement fins arribar a més de 45 punts, entre Barcelona (49%) en l'extrem alt i Sant Feliu de Llobregat (4%) en el més baix. Si la comparació és sobre la població activa de 15-24 la diferència és també molt gran entre les mateixes ciutats.

Pel que fa a la formació ocupacional, les diferències van des de Granollers, amb una cobertura del 80% dels aturats, fins a Santa Coloma de Gramenet amb tan sols el 9% dels aturats. És a dir més de 70 punts. Si la comparació es

fa amb el conjunt de la població activa les diferències es redueixen notablement, sobresortint novament Granollers en l'extrem més alt, i Sant Cugat del Vallès en el més baix.

L'anàlisi per gènere també mostra grans diferències, tant en la formació reglada com en l'ocupacional. En la formació reglada, destaca Viladecans amb més d'un 65% de noies per una banda, i per una altra Cerdanyola del Vallès amb només un 33%. En la formació ocupacional, les dones són minoria només en quatre ciutats: L'Hospitalet de Llobregat, Vilanova i la Geltrú, Cerdanyola del Vallès i Cornellà de Llobregat, sent aquesta darrera la que presenta un percentatge més baix de dones amb només un 33%. En l'extrem oposat, destaca Santa Coloma de Gramenet amb un 69% de dones en formació ocupacional.

L'evolució de la formació a les ciutats de la Regió, segueix les pautes generals; creixement generalitzat de la formació reglada i decreixement generalitzat de la formació ocupacional. Tot i així, s'observen algunes desviacions d'aquest comportament general en algunes de les ciutats. En el conjunt dels dos subsistemes, cal destacar l'evolució positiva a Viladecans, a Mataró i a Sant Feliu de Llobregat, especialment en aquesta última ciutat que segueix un creixement molt important. L'enorme creixement d'aquesta última ciutat, no ens ha d'estranyar si tenim en compte que partia de nivells molt baixos, tant de formació reglada com ocupacional. En sentit oposat, destaca la notable reducció d'efectius experimentada a Cornellà de Llobregat, Cerdanyola del Vallès, Barcelona, Granollers i Sant Boi de Llobregat. Analitzant els dos subsistemes per separat, el més destacable és la diferència de comportament d'algunes ciutats respecte a la resta i al conjunt de la regió. Així, en formació reglada, Hospitalet de Llobregat és l'única ciutat que perd efectius, mentre que en formació ocupacional, les dues úniques ciutats que en guanyen són, Sant Feliu de Llobregat i Mataró, que són precisament, les que experimenten els augmentos globals més espectaculars.

Segurament els aspectes demogràfics de cada ciutat estan influint aquestes xifres, però la forta reducció generalitzada de la formació professional a moltes d'elles, i sobretot de la formació ocupacional, no s'explica només pels factors demogràfics. Caldria una evolució més aprofundida per a conèixer les causes reals. Els darrers anys és coneguda la dificultat per a trobar alumnes per a la formació ocupacional a nivell local, però caldria preguntar-se, si realment es comença a donar una saturació del mercat o bé hi ha una manca d'adaptació de l'oferta a les necessitats dels joves, dels aturats i dels ocupats, doncs els nivells de formació de la població són encara lluny dels desitjables.

TAULA 4.2 EVOLUCIÓ DE LA FORMACIÓ A LES CIUTATS DE LA REGIÓ EN ELS DARRERS TRES CURSOS

Ciutats	FR	FO	FR+FO
Vilafranca del Penedès	+	-	-16,7
Sant Feliu de Llobregat	+	+	+324,2
Cornellà de Llobregat	+	-	-47,0
El Prat de Llobregat	+	-	+8,4
Sant Boi de Llobregat	+	-	-24,3
Viladecans	+	-	+22,8
Barcelona	+	-	-25,8
Badalona	+	-	+10,0
L'Hospitalet de Llobregat	-	-	-15,9
Santa Coloma de Gramenet	+	-	-7,7
Vilanova i la Geltrú	+	-	-19,8
Mataró	+	+	+33,5
Terrassa	+	-	+2,0
Sabadell	+	-	-1,7
Rubí	+	-	-2,4
Sant Cugat del Vallès	+	-	+15,1
Cerdanyola del Vallès	+	-	-27,9
Granollers	+	-	-25,1

Font: CIREM, elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament d'Educació (cursos 1999-2000 i 2003-2004) i pel Departament de Treball i Indústria (anys 1999 i 2003).

5 CONCLUSIONS

Els tres informes que s'han realitzat anualment sobre la situació de la formació professional a la Regió Metropolitana donen ja una visió ampla i consolidada de les principals llacunes i tendències. De fet, no hi ha hagut cap canvi de tendència significativa en aquests tres anys, sinó al contrari s'han consolidat les principals característiques del sistema de formació.

Durant aquest anys, varis estudis realitzat tant en l'àmbit de la Regió com de tot Catalunya han confirmat les dades i els anàlisis que s'han fet en aquest informes anuals, obtenint un escenari crític de la situació de la formació professional, com una de les debilitats estratègiques per impulsat el canvi en el model productiu a Catalunya.

Les dades d'aquest informe confirmem aquestes debilitats pel que fa al desenvolupament del sistema de formació, encara que algunes de les causes d'aquesta situació calgui anar a cercar-les en altres àmbits.

Els dos principals debilitats del sistema de formació a la Regió, són l'escàs volum de participants en les accions formatives si es compara amb altres països de l'entorn, i la reduïda participació de persones amb titulacions de formació professional a la població activa i ocupada.

La primera causa, està relacionada amb l'escàs rendiment de l'educació obligatòria amb un nombre massa elevat de joves que no arriben a aconseguir

les certificacions pertinents, en el cas de la formació reglada, i en els altres dos subsistemes a la poc temps del canvi cultural d'invertir en formació per part dels treballadors i de les empreses.

En canvi, la segona causa, està directament relacionada, per una banda, amb el model de qualificació català i de la resta de l'Estat espanyol basat en una major inversió en educació superior universitària i menys en formació professional contràriament al model europeu de qualificació, i per una altra banda, en el baix nivell educatiu de la majoria de la població adulta major de 35-40 anys. Tots aquests factors estan pesant en desmesura sobre el sistema de formació professional i constitueixen avui autèntiques barreres pel desenvolupament de la formació professional.

TAULA 5.1 Evolució de la població ocupada pels nivells d'educació més elevats aconseguits

Ocupació per nivell d'educació en milers	1999	%	2003	%
Ocupació total				
EU 15 (II trimestre)	136.628	100,0	143.960	100,0
Espanya	12.686	100,0	14.858	100,0
Catalunya	2.218	100,0	2.547	100,0
Nivell 0-2 ISCED97				
EU 15 (II trimestre)	39.711	29,1	38.366	26,7
Espanya	6.987	55,1	7.271	48,9
Catalunya	1.174	52,9	1.230	48,3
Nivell 3-4 ISCED97				
EU 15 (II trimestre)	59.766	43,7	63.965	44,4
Espanya	2.227	17,6	2.938	19,8
Catalunya	453	20,4	519	20,4
Nivell 5-6 ISCED97				
EU 15 (II trimestre)	33.498	24,5	38.130	26,5
Espanya	3.472	27,4	4.649	31,3
Catalunya	590	26,6	798	31,3

A EU15 cal comptar amb 3.654 no respostes al 1999 i 3500 al 2003.

Font: Eruclat FS

Les fortes diferències entre el model català i espanyol europeu són prou visibles en la taula 5.1. en la que es reflecteixen els nivells educatius, des del més baix (nivells 0-2 ISCED97) fins els superiors (nivell 5-6 ISCED97). Els

nivells 3-4 corresponen a l'ensenyament secundari postobligatori en el que està situada la formació professional.

A aquest factors, caldria afegir-hi dos d'específics en l'àmbit de la Regió Metropolitana que també és compartit per la totalitat del territori català: és la manca visible de criteris de planificació de la formació en els tres subsistemes, i la davallada del nombre de participants en la formació, especialment a la formació ocupacional i continua. Segurament el primer dels dos factors és un fet que es ve arrossegant des de fa molt anys, però la seva pervivència és un factor clau de desigualtat i de pèrdua d'oportunitats a la Regió.

Si es contrasta aquestes dades amb l'opinió que mereix a les empreses l'actual formació professional i els graus de satisfacció dels usuaris i empresaris sobre la formació rebuda, els quals en general són molt satisfactòries, hom arriba a la conclusió que el problema principal no es troba tant en el disseny de la pròpia formació professional sinó en els aspectes organitzatius i de planificació del propi sistema de formació.

El fet que hi hagi un ampli consens en la detecció de les debilitats del sistema de formació a la Regió, la seva urgència per a fer front als reptes productius en els propers anys i els seus efectes negatius pel fre que suposa a l'evolució cap a la societat del coneixement en el territori semblarien requerir una iniciativa ferma i rigorosa de tots els actors implicat en la formació a la Regió per proposar les solucions adequades.

6 ANNEX 1. ESPECIALITATS DE FO CORRESPONENTS A COMPETÈNCIES TRANSVERSALS I A VARIS/SENSE ASSIGNAR

Codi Esp . FO	Especialitat FO	Família Professional
AO0152	Administratiu en gestió fiscal d'empresa	Competències transversals
AO0156	Aplicacions informàtiques de gestió	Competències transversals
AO0157	Base de dades	Competències transversals
AO0158	Full de càlcul	Competències transversals
AO0159	Aplicacions informàtiques d'oficina	Competències transversals
AO0252	Processador de textos	Competències transversals
AOXX04	Expert en gestió de salaris i assegurances socials	Competències transversals
CA0111	Expert en plantes depuradores d'aigua	Competències transversals
CA0151	Analista d'aigües	Competències transversals
CA0311	Analista de residus sòlids urbans	Competències transversals
CA8251	Expert en anàlisi de contaminació ambiental	Competències transversals
DOFF01	Introducció a la metodologia didàctica	Competències transversals
DOFF10	Formador ocupacional	Competències transversals
DOFF30	Gestor de formació	Competències transversals
DOFF40	Tècnic de formació	Competències transversals
EMXX01	Ofimàtica	Competències transversals
EMXX02	Iniciació a Internet	Competències transversals
EMZZ83	Gerent d'empreses d'economia social	Competències transversals
EMZZ86	Tècnic en control de qualitat (normes ISO)	Competències transversals
FEMI60	Preparador programador de màquines eines amb CNC	Competències transversals
IN0015	Programador de aplicacions científicotècniques en l'entorn microinformàtic	Competències transversals
IN0051	Comunicació en ordinadors i xarxes locals	Competències transversals
PTER10	Instal·lador de sistemes fotovoltaics i eòlics	Competències transversals
PTER20	Instal·lador de sistemes d'energia solar tèrmica	Competències transversals
PTER30	Tècnic de sistemes d'energies renovables	Competències transversals

Codi Esp . FO	Especialitat FO	Família Professional
PTPR30	Operador de planta de central termoelèctrica	Competències transversals
SPAR10	Operador d'estacions depuradores d'aigües residuals	Competències transversals
SPPC10	Ajudant tècnic de prevenció d'incendis en el medi rural	Competències transversals
SPTR20	Operari d'instal·lacions de tractament i eliminació de residus urbans	Competències transversals
TE0352	Tècnic en IVA	Competències transversals
TE0354	Relacions humanes	Competències transversals
TE0359	Gestió d'estocs	Competències transversals
TE0451	Tècnic en control de qualitat	Competències transversals
ZZ0051	Altres especialitats de producció transformació i distribució energia i aigua	Competències transversals
AOXX01	Anglès: gestió comercial	Varis/sense assignar
AOXX02	Francès: gestió comercial	Varis/sense assignar
AOXX03	Alemanys: gestió comercial	Varis/sense assignar
AOZZ01	Administratiu de base amb simulació d'empresa	Varis/sense assignar
CCAL10	Gestor de magatzem	Varis/sense assignar
CCPI20	Aparadorista	Varis/sense assignar
EMCE02	Aplicacions informàtiques de gestió	Varis/sense assignar
EMCE10	Enquestador	Varis/sense assignar
EMCE30	Assistent de gestió immobiliària	Varis/sense assignar
EMCE40	Gestor de col·locació	Varis/sense assignar
EMCS20	Tècnic en prevenció de riscos laborals	Varis/sense assignar
EMCS30	Operador d'instal·lacions radioactives	Varis/sense assignar
EMLM10	Expert en neteja d'immobles	Varis/sense assignar
EMZZ01	Telemàrqueting	Varis/sense assignar
EMZZ03	Tècnic en prevenció de riscos laborals nivell superior	Varis/sense assignar
EMZZ05	Tècnic en prevenció de riscos laborals	Varis/sense assignar
EMZZ06	Tècnic en prevenció de riscos laborals bàsic	Varis/sense assignar
EMZZ84	Operari d'instal·lacions radioactives	Varis/sense assignar
EMZZ85	Assaigs no destructius	Varis/sense assignar
EOCP10	Picapedrer	Varis/sense assignar
FCIN02	Iniciació informàtica i internet	Varis/sense assignar
IAOC20	Magatzemista d'indústries alimentàries	Varis/sense assignar
ID0058	Alemanys: atenció al públic	Varis/sense assignar
ID0154	Anglès empresarial i comercial	Varis/sense assignar
ID0253	Francès: secretariat de direcció	Varis/sense assignar
ID0254	Francès empresarial i comercial	Varis/sense assignar
ID0353	Alemanys: secretariat de direcció	Varis/sense assignar
ID0354	Alemanys empresarial i comercial	Varis/sense assignar
IGPM40	Confeccionador d'etiquetes	Varis/sense assignar
IMIN10	Ajudant de documentació de mitjans de comunicació	Varis/sense assignar
IMIN20	Maquetista de premsa	Varis/sense assignar
IMIN30	Infografista de premsa	Varis/sense assignar
IMIS80	Operador de càmera	Varis/sense assignar
IN0055	Informàtica estadística per professionals	Varis/sense assignar
IPMT50	Operador de processos de tractaments tèrmics	Varis/sense assignar

Codi Esp . FO	Especialitat FO	Família Professional
MDTC20	Taper/a	Varis/sense assignar
MNEM20	Miner de preparació i conservació de galeries	Varis/sense assignar
MNEM30	Miner d'arrencada de carbó	Varis/sense assignar
MNEM40	Miner de transport i extracció	Varis/sense assignar
MNEM50	Miner electromecànic	Varis/sense assignar
MNEM80	Minero d'arrencada de roques per a usos ornamentals	Varis/sense assignar
MNHC20	Operador de sinterització de minerals de ferro	Varis/sense assignar
MNTM10	Operador de planta d'extracció i tractament de sal comuna	Varis/sense assignar
MNTM30	Operador de planta de benefici de roques per ornamentació	Varis/sense assignar
MTAB20	Operador de línia de fabricació d'abrasius flexibles	Varis/sense assignar
MTBC20	Operador de premsat i assecat	Varis/sense assignar
MTBC30	Operador d'aplicació d'esmalts per a la fabricació de rajoles ceràmiques	Varis/sense assignar
MTBC50	Operador de preparació d'esmalts	Varis/sense assignar
MTBC60	Elaborador de pantalles serigràfiques per a la fabricació de rajoles ceràmiques	Varis/sense assignar
MTJB20	Operador de fabricació d'articles de joieria i bijuteria per colada	Varis/sense assignar
MTJB50	Acabador verificador d'articles de joieria i bijuteria	Varis/sense assignar
MTVD20	Operador d'elaboració i transformació d'articles de vidre	Varis/sense assignar
MTVD30	Operador de fabricació de fibra de vidre	Varis/sense assignar
MTVD40	Operador de fabricació de vidre òptic	Varis/sense assignar
PTDT10	Operari de xarxes i centres de distribució d'energia elèctrica	Varis/sense assignar
PTDT30	Operador de centres de maniobra de distribució d'energia elèctrica	Varis/sense assignar
PTDT40	Operari de línies elèctriques d'alta tensió	Varis/sense assignar
SC0211	Servei de seguretat i vil·lència	Varis/sense assignar
SFFN01	Anglès financer	Varis/sense assignar
SFSG10	Tècnic administratiu d'assegurances	Varis/sense assignar
SFSG20	Comercial d'assegurances	Varis/sense assignar
SFXX01	Gestió de riscos	Varis/sense assignar
SPAA10	Tècnic en consum	Varis/sense assignar
SPAC10	Auxiliar de biblioteca i centres de documentació	Varis/sense assignar
SPPC30	Vigilant nocturn, sereno	Varis/sense assignar
SPRC10	Crupier	Varis/sense assignar
SPZZ01	Auxiliar de gerontologia de residències i centres de dia d'atenció per gent gran	Varis/sense assignar
SPZZ02	Directors/es establiments residències d'atenció social gent gran	Varis/sense assignar
SPZZ03	Responsables centres de dia per gent gran	Varis/sense assignar
SPZZ04	Responsables centres educatius i d'acolliment per a l'infància i l'adolescència	Varis/sense assignar
SPZZ05	Responsables centres d'atenció persones toxicòmanes	Varis/sense assignar
SPZZ06	Monitor/a activitats de lleure infantil i juvenil	Varis/sense assignar
SPZZ07	Director/a activitats de lleure infantil i juvenil	Varis/sense assignar
SPZZ08	Dones emprenedores	Varis/sense assignar
SPZZ09	Servei de seguretat i vigilància	Varis/sense assignar
TE0452	Tècnic en planificació, mètodes i temps	Varis/sense assignar
THFC10	Hostessa, auxiliar de congressos	Varis/sense assignar
TR0015	Manipulador de carretons elevadors tèrmics	Varis/sense assignar
ZZ0001	Altres especialitats d'administració i oficines	Varis/sense assignar

Codi Esp . FO	Especialitat FO	Família Professional
ZZ0002	Altres especialitats d'agrària	Varis/sense assignar
ZZ0003	Altres especialitats d'artesanía	Varis/sense assignar
ZZ0004	Altres especialitats d'assegurances i finances	Varis/sense assignar
ZZ0005	Altres especialitats d'automoció	Varis/sense assignar
ZZ0006	Altres especialitats de comerç	Varis/sense assignar
ZZ0007	Altres especialitats d'edificació i obres públiques	Varis/sense assignar
ZZ0008	Altres especialitats de fabricació d'equips electromecànics	Varis/sense assignar
ZZ0009	Altres especialitats d'indústria pesada i contruccions metàl·liques	Varis/sense assignar
ZZ0010	Altres especialitats d'indústries alimentàries	Varis/sense assignar
ZZ0011	Altres especialitats d'indústries de fusta i suro	Varis/sense assignar
ZZ0012	Altres especialitats d'indústries gràfiques	Varis/sense assignar
ZZ0013	Altres especialitats d'indústries químiques	Varis/sense assignar
ZZ0014	Altres especialitats d'indústries tèxtils de pell i cuiro	Varis/sense assignar
ZZ0015	Altres especialitats d'informació i manifestacions artístiques	Varis/sense assignar
ZZ0016	Altres especialitats de manteniment i reparació	Varis/sense assignar
ZZ0017	Altres especialitats de manufactures diverses	Varis/sense assignar
ZZ0018	Altres especialitats de minería i primeres transformacions	Varis/sense assignar
ZZ0019	Altres especialitats de muntatge i instal·lació	Varis/sense assignar
ZZ0021	Altres especialitats de producció, transformació, distribució energia	Varis/sense assignar
ZZ0022	Altres especialitats de sanitat	Varis/sense assignar
ZZ0023	Altres especialitats de serveis a la comunitat i persones	Varis/sense assignar
ZZ0024	Altres especialitats de serveis a les empreses	Varis/sense assignar
ZZ0025	Altres especialitats de transports i comunicacions	Varis/sense assignar
ZZ0026	Altres especialitats de turisme i hostelería	Varis/sense assignar
ZZ0027	Altres especialitats d'accions integrades	Varis/sense assignar
ZZ0032	Altres especialitats d'administració i oficines	Varis/sense assignar
ZZ0034	Altres especialitats d'automoció	Varis/sense assignar
ZZ0035	Altres especialitats de comerç	Varis/sense assignar
ZZ0037	Altres especialitats de serveis a les empreses	Varis/sense assignar
ZZ0039	Altres especialitats de fabric. equips electromecànics	Varis/sense assignar
ZZ0041	Altres especialitats d'indústries gràfiques	Varis/sense assignar
ZZ0047	Altres especialitats de minería i primeres transformacions	Varis/sense assignar
ZZ0048	Altres especialitats de muntatge i instal·lació	Varis/sense assignar
ZZ0050	Altres especialitats de manufactures diverses	Varis/sense assignar
ZZ0052	Altres especialitats de sanitat	Varis/sense assignar
ZZ0053	Altres especialitats d'assegurances i finances	Varis/sense assignar
ZZ0054	Altres especialitats de serveis a la comunitat i persones	Varis/sense assignar
ZZ0056	Altres especialitats de turisme i hostelería	Varis/sense assignar

Font: CIREM, elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya.

7 ANNEX 2. ACCIONS FORMATIVES DE FC CORRESPONENTS A COMPETÈNCIES TRANSVERSALS I A VARIS/SENSE ASSIGNAR

Denominació técnica de las acciones formativas	Familia Profesional
Almacenaje, stocks y envíos	Competències transversals
Auditoría ambiental	Competències transversals
Auditoría de calidad	Competències transversals
Calidad Integral	Competències transversals
Calidad total - Generalidades	Competències transversals
Calidad total - Herramientas	Competències transversals
Calidad total - Sistemas	Competències transversals
Conocimiento de la empresa	Competències transversals
Conocimiento del producto	Competències transversals
Conocimiento del sector	Competències transversals
Control de gestión	Competències transversals
Formación Directivos y mandos intermedios	Competències transversals
Gestión ambiental	Competències transversals
Gestión de almacén y/o distribución	Competències transversals
Gestión de cooperativas	Competències transversals
Gestión de la formación	Competències transversals
Gestión de proyectos (no informáticos)	Competències transversals
Gestión de Pymes	Competències transversals
Gestión de recursos humanos	Competències transversals
Gestión económico - financiera	Competències transversals
Gestión empresarial	Competències transversals
Gestión fiscal	Competències transversals
Gestión inmobiliaria	Competències transversals
Gestión de producción	Competències transversals
Habilidades del mando	Competències transversals

Denominació técnica de las acciones formativas	Família Professional
Habilidades personales / interpersonales	Competències transversals
Idiomas - Alemán	Competències transversals
Idiomas - Francés	Competències transversals
Idiomas - Inglés	Competències transversals
Idiomas - Italiano	Competències transversals
Idiomas - Otros (España)	Competències transversals
Idiomas - Otros (Extranjero)	Competències transversals
Informática de usuario	Competències transversals
Instrumentación y control	Competències transversals
Inversiones - banca	Competències transversals
Legislación fiscal	Competències transversals
Legislación sociolaboral	Competències transversals
Logística integral	Competències transversals
Métodos y tiempos	Competències transversals
Normalización / homologación / certificación	Competències transversals
Otros - recursos humanos	Competències transversals
Otros - sectores no productivos	Competències transversals
Otros - sectores productivos	Competències transversals
Otros idiomas de la Unión Europea (UE)	Competències transversals
Planificación y organización empresarial	Competències transversals
Polivalencia	Competències transversals
Procesos productivos - industrias manufactureras	Competències transversals
Procesos productivos - minería y primeras transformaciones	Competències transversals
Productividad	Competències transversals
Relaciones laborales	Competències transversals
Salud laboral	Competències transversals
Seguridad de centrales nucleares	Competències transversals
Seguridad e higiene	Competències transversals
Tratamiento de residuos	Competències transversals
Actualización en docencia	Varis/sense assignar
Ciencias aplicads	Varis/sense assignar
Conductores y pilotos	Varis/sense assignar
Formación de formadores	Varis/sense assignar
Habilitación y especialización en docencia	Varis/sense assignar
Legislación comunitaria	Varis/sense assignar
Manipulación de mercancías	Varis/sense assignar
Materiales y materias primas	Varis/sense assignar
Metodologías didácticas específicas	Varis/sense assignar
Operativa de centrales producción energía	Varis/sense assignar
Operativa de transportes	Varis/sense assignar
Organización de centros educativos	Varis/sense assignar
Otros - legislación	Varis/sense assignar
Procesos Productivos - Artesanía	Varis/sense assignar
Redacción / guión / locución - inf. manif. artísticas	Varis/sense assignar
Reforma educativa - LOGSE	Varis/sense assignar

Denominació tècnica de las acciones formativas	Família Profesional
Seguridad de centrales nucleares	Varis/sense assignar
Seguridad y vigilancia	Varis/sense assignar
Sin asignar	Varis/sense assignar
Técnicas de limpieza	Varis/sense assignar
Tutorías y orientación	Varis/sense assignar

Font: CIREM, elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Fundació Tripartita para la Formació en el Empleo.